

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

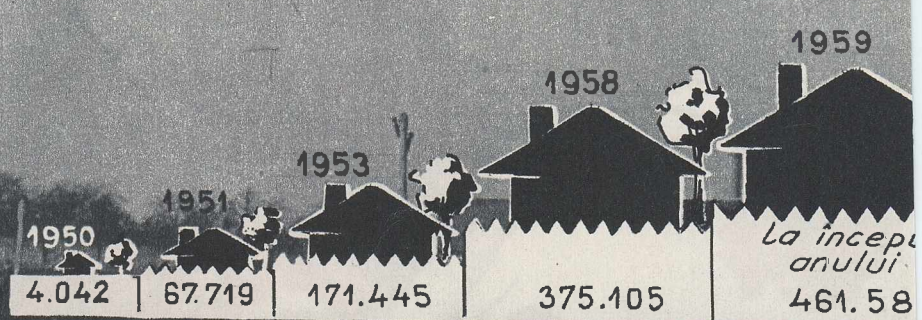
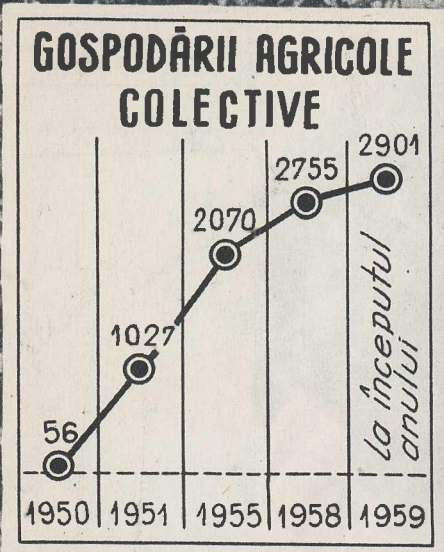
Nr. 10 (198)

Anul VIII
7 martie 1959

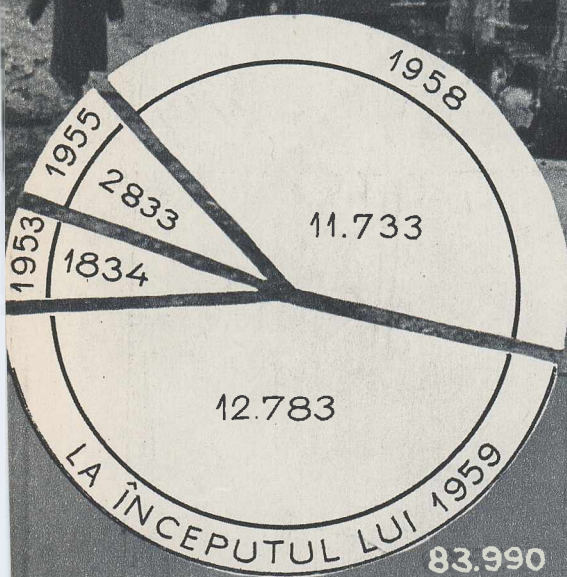
DE ZIUA
FEMEII

Fotografie de
S. STEINER

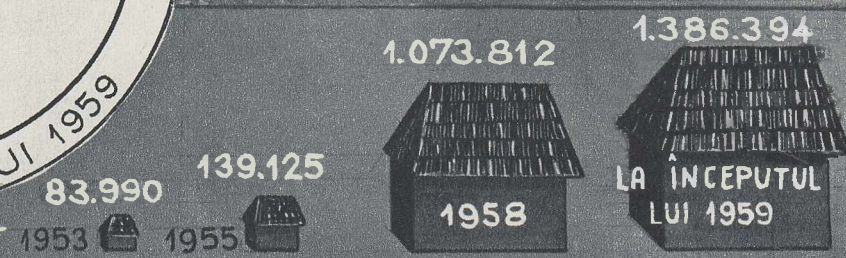
10 ANI DE AGRICULTURĂ SOCIALISTĂ

GOSPODĂRII
TĂRĂNEȘTI ÎN G.A.C.

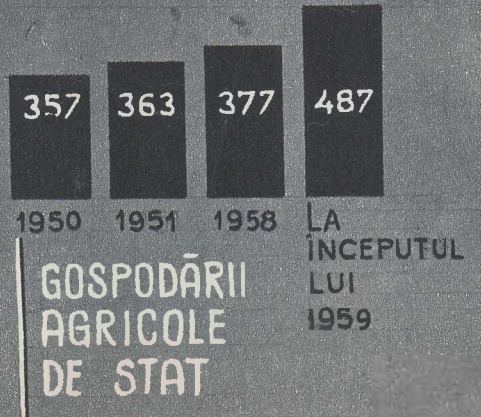
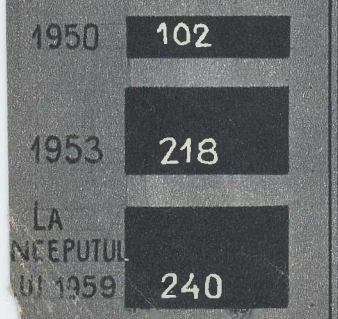

ÎNTOVĂRĂȘIRI AGRICOLE ȘI ZOOTEHNICE

GOSPODĂRII TĂRĂNEȘTI ÎN ÎNTOVĂRĂȘIRI AGRICOLE ȘI ZOOTEHNICE

STAȚIUNI DE MAȘINI ȘI TRACTOARE

S-au împlinit 10 ani de la apariția istoricului document al partidului nostru — Rezoluția Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949 — privitoare la transformarea socialistă a agriculturii și întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare. În numai un deceniu, satul nostru, călăuzit de însoțătura partidului comunistilor, s-a transformat din temelii. An de an a crescut numărul unităților agricole socialiste, an de an tinerele mlădițe socialiste s-au înlărit din punct de vedere economic și organizatoric, an de an a crescut înzestrarea lor tehnică, iar recoltele au sporit de la o campanie la alta. Așa se face că unitățile agricole socialiste au fost și sînt, pentru tot mai mulți țărani muncitori cu gospodărie individuală, puternice centre de atracție.

Prezentăm aici cîteva date statistice care ilustrează dinamica sectorului socialist în ultimii zece ani. Menționăm că cifrele privind începutul anului 1959 sînt prezorii.

VOTUL POPORULUI SOVIETIC

N. S. Hrușciov, în mijlocul alegătorilor, la una din secțiile de vot din Moscova.

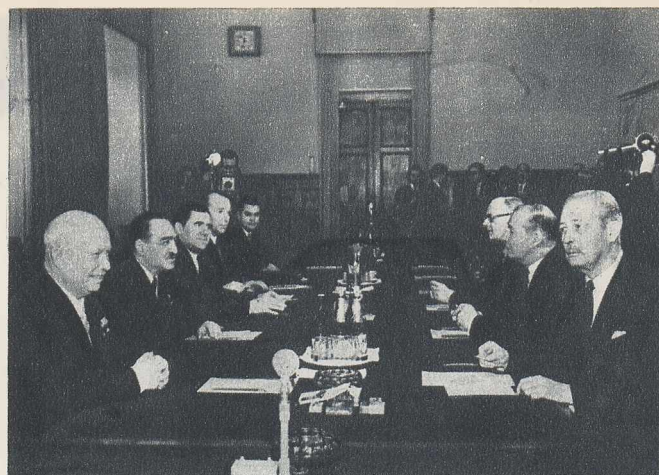
La 1 martie au avut loc în R.S.F.S.R., R.S.S. Ucraineană, R.S.S. Bielorusă, R.S.S. Uzbecă, R.S.S. Kazahă, R.S.S. Moldovenească, R.S.S. Letonă, R.S.S. Tadjică și R.S.S. Turkmenă alegerile de deputați în Sovietele Supreme ale republicilor unionale și autonome, precum și în Sovietele locale.

Desfășurându-se la puțină vreme de la încheierea lucrărilor Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. și în condițiile uriașului avânt în muncă al poporului sovietic pentru transpunerea în viață a mărețului program al construcției desfășurate a comunismului, alegerile de la 1 martie din U.R.S.S. au constituit încă o confirmare a unanimei azeziuni a poporului sovietic la politica Partidului Comunist și a guvernului sovietic. Alegerea în rindul deputaților Sovietelor Supreme ale republicilor unionale a conducătorilor partidului și guvernului sovietic, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., este o expresie a unității indestructibile a popoarelor Uniunii Sovietice în jurul gloriosului Partid Comunist și a guvernului sovietic, o cheazăie a faptului că platforma electorală a blocului comunistilor și al celor fără de partid — hotărârile istoricului Congres al XXI-lea al P.C.U.S. — vor fi înlăptuite, în mersul avântat spre comunism.

Novosibirsk. În urmă cu un an și ceva, pe aceste locuri unde azi se ridică orășelul științific al filialei din Siberia a Academiei de Științe a U.R.S.S., se întindea taiga. Acum, la secția de votare nr. 14, constructorii și oamenii de știință au venit să-și dea votul candidatului circumscripției electorale Novosibirsk — eminentul savant sovietic acad. S.A. Hristianovici, unul dintre inițiatorii creării acestui centru științific din estul Siberiei.

Cu câteva zile înaintea alegerilor, la Moscova a avut loc o întâlnire între tovarășul N. S. Hrușciov și alegătorii din circumscripția electorală Kalinin. În fotografie: asistența aplaudă cuvântarea tovarășului N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Aspect de la convorbirile ce au avut loc la Kremlin între delegația guvernului sovietic, condusă de N. S. Hrușciov, și primul ministru britanic, Harold Macmillan, însoțit de Selwyn Lloyd, ministrul Afacerilor Externe al Angliei.

Vizita lui Macmillan în U.R.S.S.

Între 21 februarie și 3 martie, primul ministru al Marii Britanii, Harold Macmillan, însoțit de ministrul Afacerilor Externe Selwyn Lloyd și de alte persoane oficiale britanice, au vizitat Uniunea Sovietică.

Vizita oamenilor de stat englezi în Uniunea Sovietică a reținut îndelung atenția presei și a opiniei publice mondiale, care vede în contactele directe între conducătorii țărilor cu sisteme social-politice diferite, o cale de întărire a colaborării între popoare și de slăbire a încordării internaționale.

Harold Macmillan, Selwyn Lloyd și alte persoane oficiale britanice în vizită la Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna.

La recepția de la ambasada Marii Britanii din Moscova.

- Săptămîna trecută în mai multe regiuni din țară au început lucrările agricole de primăvară.

- În ziua de 25 februarie, la secția furnale nr.1 din cadrul Combinatului siderurgic Hunedoara s-a înscris un eveniment important. În această secție s-au elaborat peste prevederile planului de producție 146 tone fontă, ceea ce reprezintă cel mai înalt vîrf de producție realizat pînă acum.

- În raionul Carei, regiunea Baia Mare, a fost terminată cooperativizarea agriculturii. În cele 133 gospodării colective și întovărășiri agricole lucrează în comun 14.389 familii de romîni, maghiari și germani.

- Sîmbătă la amiază s-a deschis în sala „Nicolae Cristea” din Capitală expoziția de artă egipteană contemporană. În fotografia 1, un aspect de la deschiderea expoziției.

- Vineri 27 februarie a.c. a avut loc plenara lărgită a Comitetului Orășenesc București de luptă pentru pace.

- Săptămîna trecută existau în Capitală 1.353 brigăzi utemiste de muncă patriotică cuprinzînd 60.000 de tineri.

- Consiliul Sindical Orășenesc București a organizat luni după-amiază la Casa de Cultură a sindicatelor un simpozion în legătură cu chemarea patriotică a celor opt întreprinderi din Capitală.

- Cu prilejul schimbului de experiență dintre teatrele de păpuși din R.P.R. și R.D.Vietnam, Teatrul de păpuși din Cluj a pregătit un frumos dar pentru teatrele de păpuși din R.D.Vietnam. În fotografia 2 reprezentantul teatrului clujean, tov.H.Maiorovici predă secretarului ambasadei R.D.Vietnam, Vu-Tien, textul și păpușile spectacolului realizat după romanul „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu.

- La cinematograful Patria din Capitală a avut loc premiera noului film românesc în culori „D-ale Carnavalului”, producție a studioului cinematografic „București”.

- În cadrul marilor aniversări culturale inițiate de Consiliul Mondial al Păcii săptămîna trecută a avut loc o adunare festivă consacrată aniversării a 150 de ani de la nașterea marelui biolog englez Charles Darwin.

- În sala A.S.I.T. din Capitală a început conferința pe țară a frigotehniștilor, organizată de Consiliul Central A.S.I.T. în colaborare cu Departamentul Industriei Cărnii și Laptelui din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum.

- De Ziua Femeii! Alături de alte cadouri - și organizațiile comerciale din întreaga țară au pus la dispoziția cumpărătorilor pachete cu daruri de tot soiul - un cadou prețios e cartea. La standurile de pe străzi și în librăriile din Capitală mii de oameni au cumpărat cărți pentru a le dăruii cu ocazia zilei de 8 Martie (foto 3).

- Colectivul întreprinderii „Flamura Roșie” din Capitală lucrează intens la contexturi din mătase artificială și fire poliamidice. În acest an vor fi introduse în producție peste 30 de modele noi din aceste țesături. În fotografia 4 maestrul Păun Gherman și Nicolae Ceacloș la mașina de urzit nylon de fire poliamidice.

- Pe baza propunerilor comitetelor executive ale sfaturilor populare, Departamentul comerțului interior a stabilit peste o mie de tîrguri și bîlciuri care se vor ține în acest an în diferite orașe ale țării.

- Ziarele de săptămîna aceasta înserează știrea că la Combinatul de industrializare a lemnului din Gălăuțași - R.A.M. - a intrat în funcțiune fabrica de placaje.

- Între 15 martie și 15 aprilie se va organiza de către Departamentul Comerțului Interior și Secțiunea Comercială a Sfatului Popular al Capitalei „Luna confecțiilor de primăvară”.

tas și mă gândesc, și nu sînt în stare să aleg. Imagini vechi, uitate, vin și se-ngrămădesc peste fapțe și împliniri de curînd uitate. Și, nu știu cum, cele de demult se leagă mai toate de amintirea bunicii-lor. Iată curtea largă, săracă, oborul plin de pruni sălbatici, strîmbi și piperniciți, casa pe jumătate dărăpănată, băltoacele în care îmi rămîneau pantofii scilicîți, legați cu ațe de țel, pirostriile și ceannul de tuci în care sffiriau dimineața „purcelii” (mămăliță fărîmitată și prăjită în ulei), pe care bunica ne-o servea în loc de cafea cu lapte... Apoi o altă imagine. O casă mare, frumoasă, cu balcon. În față, o crîsmă. În prag, nevasta circumarului, sînd dardulle și fudulă, în capot lung, de zeama... Oameni cu fețe supte, cu căciuliile în mîini, venind să-î ceară împrumut... Iată spinarea încovoiată a vecinei Marița, care-i slugărea toată ziua pe nimic, iată și fața răvășită a lui nea Petre, iată-l și pe nea Nae, îmbrăcat în zdrențe...

Imagini vechi, uitate... Încerc să-î aduc aminte de ele unchiului meu, Constantin M. Constantin, în casa căruia mă aflu.

— Îți amintești, unchiule, cît o chinuam pe biata Roșiba, pînă scotea plugul din țelină? Ți-aduci aminte de borșul cu ștevie în care năvăleau mușuroșe de furacii? Mă îndemnăi: „Mă-nîncă, nepoată, că face bine la reumatism!” Ți-aduci aminte?...

AZI, ÎN SATUL MEU

de Stele NEAGU

Fotografii de S. STEINER și E. DASCĂLU

Constantin M. Constantin, unul dintre veteranii de frunte ai gospodăriei colective din Mărculești.

Dar dac-o să mergem „acolo”, la „Mama bătrînă”, o să vedem și altele, care ne privesc pe toți.

„Mama bătrînă” sau „Inima satului”?

Unchiu-meu îi zice „Mama bătrînă”. Nu știu, poate să aibă și el dreptate. Într-un fel, gospodăria colectivă le e colectivității mamă, deși nu așa de bătrînă. Pe cei mai mulți, însă, i-am auzit spunîndu-i „Inima satului”. Și mi se pare mult mai potrivit numele acesta. „Inima satului”. Așa o botează-o oamenii. Așa o văd ei, în imaginația lor. O inimă mare, bună și generoasă, care i-a ajutat au de an să iasă din sărăcie. „Inima satului”... Aici pulsează acum viața întregului sat. Aici s-au adunat, din 1950 pînă astăzi, peste 1.500 de familii, să muncească loială pentru o viață mai bună. An de an, oomuniții au luptat cu nepăsarea și îndărătnicia unora, au luptat, au adunat, au construit... Au plecat de la cîteva oi și cîteva perechi de cai și au ajuns astăzi la una din gospodăriile de frunte ale raionului: 1.100 de oi, 44 de vaci cu lapte, 200 de porci, 50 de scroafe de prăsilă, grajduri, magazii, remize, două autocamioane, stupi, livadă, vie... Și peste 2.000 ha teren arabil, pe care-l cultivă cu cereale.

„Inima satului”. Aici s-a mutat centrul de greutate al tuturor problemelor de viață. Vrea un colectiv să-și facă o casă sau să-și repare un grajd? Cere ajutorul gospodăriei. (Ce case frumoase au ridicat Mihai și Șuncel Costea, lui Nuță Nicolae și altora!...) Îi interesează pe oameni despre racheta cosmică, despre nașterea pămîntului sau vor să vadă bobul de grâu la microscop? Se duc la cercul de studii al colectivității. Vrea cineva să asculte muzică, să citească o carte interesantă sau să joace șah? Colectivității îi invită la Colțul Roșu al gospodăriei.

„Inima satului”... Acum doi ani, pe la sfîrșitul toamnei, către „inima” comunei Mărculești au venit sute de cereri noi. O dată cu sosirea primilor fulgi de zăpadă, s-a terminat în sat și colectivizarea. „Inima satului” s-a dovedit a fi, în anul acela mai mult decît oricînd, o inimă darnică: recolta colectivității a întrecut o dată și jumătate pe aceea pe care o obțineau în medie individualii.

Supărarea inginerului

Sînt obosită... De cîteva ceasuri unchiul meu, Costică, mă poartă încoace și-ncolo, să-mi arate „averea” lor. Dar

uite-l c-a încetinit și el pasul... După cite văd, nu-ți e nici dumițale prea ușor, tovarășe Constantin M. Constantin! Se oprește. Își dă căciula pe ceafă.

— Nepoată, de-acum o să-î dau în primire pe tovarășul Octavian Mănescu, inginerul nostru. Iată-l, că se apropie.

Un bărbat scund, voinic, cu ochi negri pătrunzători, cu fruntea cam încrunțată, îmbrăcat în pufoaică și pantaloni de schi, îmi tîinde mina. Trece dincolo, în biroul președintelui, să stăm de vorbă. Îi pun întrebări și-mi răspunde prompt și conștient. ca un elev în fața profesorului.

N-a terminat de prea mult timp facultatea dar, lucrînd ca tehnician la un raion de prin părțile Dobrogei, a umbiat prin multe gospodării colective. Aici a venit abia de cîteva luni.

Cu toate acestea, a putut să-și dea seama cum stau lucrurile. A nimerit într-o gospodărie bogată, bine organizată, condusă de mîini destoinice.

Oamenii? În general e mulțumit. Mărculeștii sînt înimoși. Beau vinul cu căldărea (aici, îi pare rău, nu le poate ține piept), dar nu se dau în lături de la nici o treabă, oricît ar fi de grea. Tot ce le-acerut, de cînd se află printre ei, au făcut. A propus, după plerara C.C. al P. M. R. din 26-28 noiembrie 1958, să se destelenească 10 hectare de teren virgin. Oamenii au sărit, fără să pregete, cu plugurile. Le-a cerut tinerilor să meargă la săpărea canalului „Ograda-Valea Ciorii”, care va reda agriculturii 1.000 de hectare teren: imediat organizația U.T.M. a „sunat” mobilizarea și cei mai buni tineri colectivști. Maria Bădescu, Mița Gh. Nicolae, Ana

Acasa la colectivitul Tudor S. Gheorghe.

Unchiu-meu se-ncruntă, oftează și-mi face semn să mă opresc:

— Lasă-le nepoată, lasă-le p-astea, că mi-e lehamite de ele... Mai bine să vorbim despre altele care ne ard acum și care ne sînt mai la inimă.

— Bine, să vorbim...
— De pildă, ia spune-mi ce-ai vrea să servești mătăluță în casa unui colectiv, care la șaizeci de ani — ce vrei, am îmbătrînit, nepoată — a lucrat singur peste două sute de zile și a luat pentru asta... Nevastă, ia adu un creion... Un vinșor, o țuiculiță, o fripturică de purcel, o dulceață, sau poate, acuma, ia toful Țernil, ar fi bun un stragurel?

Ciocnim în cîntea casei cite un pătărel de vin negru, untos. Mătușa Anica aduce creionul, iar unchiul Costică începe a socoti pe marginea ziarului întins pe masă.

— Așa... Vasăzică... ce-am avut la ziua muncă. Nouă lei, trei kilograme jumătate de grâu, trei de porumb... Da' ce să mai fac socoteala, nepoată. Dacă vrei, vino de vezi, că am podul plin.
— Lasă, unchiule, nu te mai lăuda. Astea-s problemele „arzătoare” despre care vorbeal?

— Aci, la mine în casă, astea-s.

PE ÎNTINSELE OGOARE SOCIALISTE

Ilustrații de N. POPESCU

Merită un poem...

de Petru VINTILĂ

Mă aflam astă-toamnă la Constanța, într-o vreme rece și friguroasă, când plajele vara însoțite, erau pustii, când străzile străvechiului Tomis nu mai găzduiau forfota oamenilor veniți la soarele torid și la apele limpezi ale mării. S-ar fi părut că reporterul, avid de fapte deosebite, inflăcărat și neobosit căutător de lucruri interesante, nu prea avea ce să găsească. Și, totuși, în toamna aceea tîrzie și rece, am descoperit una din întîmplările cele mai pline de o profundă semnificație socială. Am văzut, într-o simbătă seara, țărani la teatru. Dar n-am văzut doi sau trei țărani nimeriți întîmplător în sala de clasice frumuseți a teatrului din Constanța, ci am văzut un grup compact de bărbați și femei. Atunci cînd au intrat în sală, au ocupat un stal întreg, au început să citească programul și mi se pare că erau preocupăți să comenteze niște spectacole mai vechi, văzute cu o săptămîină și cu două în urmă. I-am urmărit tot timpul din ochi și am remarcat cu cită pasiune răspundeau prin ropote de aplauze la scenele care le plăceau, răscolindu-i.

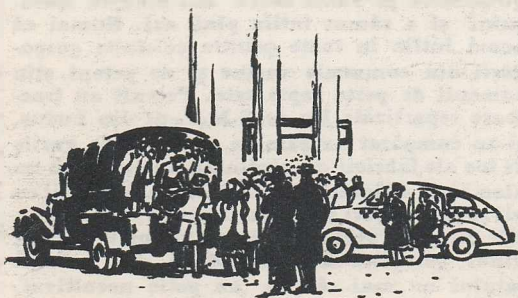
I-am văzut după aceea, la sfîrșitul spectacolului, în fața teatrului, urcîndu-se într-un camion acoperit cu o prelată. Apoi au plecat. A doua sau a treia zi, fără să mă fi așteptat, i-am reîntîlnit și i-am recunoscut pe acești proaspeți și pasionați prieteni ai artei. M-am dus cu niște treburi reportericești la Comana, să scriu despre colectiviztii de acolo. Mare mi-a fost uimirea cînd, făcînd cunoștință cu tovarășul Hudîțeanu, președintele gospodăriei agricole colective, am recunoscut în el pe conducătorul grupului de țărani spectatori la teatrul din Constanța.

— Mergeți des la teatru?

— O dată pe săptămîină mergem în grup, cu camionul gospodăriei. Ne-am făcut acest obicei și, dacă la început eram cîte 3-4, azi abia mai încăpem în camion. La anu' cred că va trebui să mergem în convoi, cu două sau trei camioane.

Ne-am construit și noi o sală de spectacole la cîminul cultural, vizionăm filme, vine și teatrul din Constanța în turneu, dar într-afac ne-am învîțat să avem o viață culturală bogată, încît nu așteptăm să vină „Arta” la noi, ci mergem noi la ea.

Descoperirea pe care am făcut-o la Constanța, astă-toamnă, merită — mi se pare — un poem...

Întîlniri de neuitat

de Al. IVAN GHILIA

Mă uimisem eu insumi de cît am scris despre cele aproape 30 de zile petrecute la Dragalina. A scrie prea mult despre același și mereu același lucru înseamnă sărăcie de investigație și o monotonie exasperantă pentru cititor. Și, totuși, îmi dau perfect de bine seama că n-am epuizat nici pe jumătate bogăția de impresii și gînduri cu care m-am întors din această comună (situată undeva în inima Bărăganului și care constituie, într-un fel, nucleul lui industrial) și că, oricît va trece vremea, multe din lucrurile și oamenii întîlniți aici mă vor urmări și continua să mă ispîtească la scris.

Aseară, i-am auzit vorbind la radio pe Triță Făniță și pe „nea Alecu”, inginerul planificator al gospodăriei, și mi-am amintit de chipurile lor... de seara aceea de iarnă cînd nea Alecu se grăbea să prindă acceleratul de București, să ajungă la minister, să descurce nu știu ce treburi... Mi-am adus aminte de inginerul Negritu, de prima noastră cunoștință la G.A.S. „Iancu Jianu” din Craiova; de parfumul subtil și tonic al vinului pe care, totuși, îl obținuse

acesta marea luptă a tuturor muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor se dă pentru creșterea acestui beneficiu pînă la 12 milioane)... și, în sfîrșit, în ziua aceea, cînd am vizitat împreună secțiile zootehnice ale gospodăriei. Triță Făniță conducea mașina (are două mari pasiuni: fotbalul și șoferia; și un mare și permanent necaz: echipa de fotbal a gospodăriei, care mîntînce totdeauna, cu exactitate matematică, bătaie, îmbolnăvindu-l de fiecare dată).

Seara, la întoarcerea în sat, la Dragalina, președintele gospodăriei agricole colective de aici, Iulian Voicu, a venit supărat la mine și mi-a spus: „Bine, tovarășe, se poate una ca asta?! La Triță Făniță te duci și la noi nu dai de loc! Ce, numai el are porci frumoși?! Numai la el dau vacile lapte?!”

Ca să-l impac, a doua zi porneam la cîmp cu brigadierul zootehnic, să le văd grajdurile. Dragalina e un sat mare, răsfirat pe întinsul Bărăganului, întindere pînă nu demult pustie și goală. Acum ulița care pornește (dreaptă, largă, străjuită de salcîmi) din fața sfatului

dintr-o recoltă de struguri total compromisă (dăduseră niște ploii pătătoase în toamna aceea și mușgaiul se-ntinsese și atacase toată producția de struguri); apoi, ca un elogiu suprem adus priceperii și pasiunii acestui om, mi-am amintit de aprecierea făcută de însuși vestitul vinificator Jugureanu de la Segarcea. În decembrie, nu mică mi-a fost surprîndera cînd l-am găsit la G.A.S. „Partizanul”. „Ce faci, domnule? — l-am întrebat. Ce cauți în Bărăgan?!” „Griu” — mi-a spus rîzînd inginerul Negritu. „Și vinul?! — m-am mirat eu. Dumneata ești vinificator; ce cauți aici, unde nu crește boabă de strugure?” „Nu-i nimic — m-a asigurat inginerul, cu aerul lui blajin, moldovenesc — peste cîțiva ani, facem vin și-aici!” Și s-a uitat conspirativ spre Triță Făniță, directorul.

Pe director mi-l amintesc din două sau trei împrejurări..., în camera aceea scundă, de la comitetul raional de partid Călărăși, unde l-am cunoscut prima dată..., apoi în birou la el, la gospodărie, dînd un scurt interviu unui reporter al radiodifuziunii (angajamentele gospodăriei pentru acest an: 2.400 tone griu mai mult față de 1958; 150 tone floarea-soarelui; 1.800 hl lapte de vacă; 140 hl lapte de oaie; 280 tone carne, din care 240 de porc și 40 de curcan; în anul care tocmai se-ncheia, gospodăria realiza un beneficiu de opt milioane; pentru anul

popular (clădire monumentală cu etaj) duce, prin două șiruri de case noi (casele colectiviztilor), către întinderea Bărăganului. Ieșit afară din sat, ochiul este atras de așezarea simetrică și impozantă a grajdurilor noi, solide. În fund, liziera neagră a salcîmilor. Oile gospodăriei pase undeva, dîncolo de salcîmi. În curtea primului grajd, pavată, un mîgăruș cenușiu scoate apă, trîgînd de un lanț lung găleata care pare că nu va mai ieși niciodată la lumină; fîntina e în mijlocul curții; oameni mulți în jurul fîntinii; cîțiva descarcă un car de fîn, lîngă grajd; în grajd alții grijesc vitele și le dau de mîncare. Totul e raționat și trecut în graficul de zi: mîncarea, adăpatul, mulsul. Vacii mari, roșcate, de rasă, rumegă liniștite la iele. Un armăsar superb, pur-sînge, într-un stal separat, fornăie nervos în așteptarea tainului de ovăz, lovește cu potcoavele-n podea, mișcîndu-și nerăbdător coada neagră care-i ajunge pînă la copite. În celălalt grajd sînt caii de muncă. Gospodăria are 90 de cai, dar nu sînt folositori: urmează să fie vînduți. E o tendință generală dispariția cailor din gospodăriile agricole colective; locul lor îl iau camioanele, mașinile. Gospodăria „9 Mai” are un singur camion. Deocamdată. În prezent mîndria gospodăriei o constituie crescătoria și îngre-

șătoria de porci. Fără nici o exagerare, am văzut aici porci care depășeau 300 kilograme. Mari, albi, cu rit scuri, creșcuți de-a dreptul din podea, ca niște munți de șuncă. Abia de mai mișcă. Alături, în boza scroafelor, purcelușii cei mici se frământă agitați și șipă ascuțit, împingând cu boturile trandafirii sfircurile ugerului scroafei răsturnate pe-o coastă, care privește placid, cu ochii ei mici, și grohăe matern. Gospodăria a vîndut anul acesta peste 600 de porci.

Președintele Iulian Voicu, scund, spătos, cu fața lui gînditoare, mă urmărește din ochi și mă-ntreabă mereu ce părere am. Îl interesează cum stau comparativ cu „Partizanul”, cu gospodăria agricolă de stat. „Care-i situația? Am rămas mult în urmă?” — mă ispitește el șiret. Știe bine că are cu ce se mindri și nu-și ascunde de loc satisfacția cînd îi spun aceasta. Mai mult, nu mă sfiesc să-i spun că vechile gospodării colective ajung, în unele ramuri, sau în ansamblul muncii și al realizărilor lor, să atingă nivelul de organizare și beneficiu al gospodăriilor de stat. E un fapt cert că procesul de colectivizare a crescut, s-a extins și maturizat.

Pămîntul fără margini

de Ion HOREA

În 1949, lucram la o întreprindere, într-o localitate aproape de Orăștie. În vremea secerișului, după orele de lucru, două camioane duceau, în arșița verii, muncitorii, în ajutorul colectivizatorilor din Șibot. Gospodăria, de curînd înființată, avea pămînturile pe malul Mureșului. Un an mai tîrziu, într-o duminică după-amiază, luam parte, în grupul muncitorilor de la aceeași uzină, la înființarea gospodăriei colective din Vinerea, comună vecină cu Șibotul. Pămînturile acestei noi gospodării se întindeau tot la șes și, cîțiva ani mai tîrziu, construcțiile noi, pe partea dreaptă a liniei ferate, se ridicau în plină cîmpie, împrejmuite de o livadă tinăra și, mai încolo, de lanuri întinse pînă sub dealurile cu vii și păduri.

Vara trecută, de la Constanța la Băneasa, în sudul Dobrogei, ori la Negru Vodă, ori în sus, către Tulcea, ori spre Dunăre, către Cernavodă, șoselele și liniile ferate duceau numai printre necuprinse lanuri de griu, de porumb și floarea-soarelui, răsărite pe pămînturi despărțite numai de perdelele de salcîmi. Prin comune, prin toate comunele, întilneam sediile gospodăriilor colective, construcții noi, tractoare și camioane familiarizate cu acest peisaj și, din loc în loc, S.M.T.-urile.

Cu cîteva luni înainte, mă aflam în Săpînța, comună de pe malul Tisei, nu departe de Sighet. În curtea fostului grof, colectivizatorii descărcau carele de fin; în grajdul încăpător, nou-construit, vacile de rasă, la un capăt vișii și, afară, de o parte porcii și de alta, într-un ocol spațios, armăsarii tineri, de rasă. În sus, la marginea comunei, livezi nesfîrșite de meri și, peste păduri, în munți, pînă la hotarul Băii Mari, cale de zeci de kilometri, se întindea hotarul săpînțenilor, cu sute de pășuni, terenul viitoarelor dimensiuni ale gospodăriei zootehnice.

Demostene BOTEZ

POVESTE ADEVĂRATĂ

Veni iar cinematograful-n sat.
Cutia lui era acum la școală.
În bănci era tot satul adunat
Cînd noapte se făcu deodată-n sală.

Copiii de țaran, oioi și mici
Și-amestecară capul tuns în noapte.
Din fund țîșni, neașteptat aici,
De sus, un șipot străveziu de lapte.

O clipă, și pe pinză, ca din oată
Se intrupă un om adevărat
Și se-auzi și-o voce-adevărată,
Ce mai grăise pe la ei în sat.

Mai apăru apoi, la scurtă vreme,
Și un băiat, adevărat și el.
Acei din sală-au început să-l cheme
Că doar era ca ei de mititel.

Era-mpărțea la o colectivă.
Dar unde-o fi? Sau e în sat la ei?
...Căruți cu saci și lume guralivă,
Așa cum se întimplă de-obicei...

...Erau mușcate roșii în fereste;
Subt streșină, un cuib de rîndunică...
Priveau copiii ca într-o poveste
Frumoasă, cum n-a spus nici o bunică.

Pe pinza ca zăpada, din nimic,
Din umbre și din clar de lună plină,
Din raze cu selipiri de borangic
Se intrupa o lume de lumină.

Și parcă și copiii toți din sală,
Cu capul ridicat și ochii vii,
Ar fi trecut în lumea ireală
Să întilnească pe ceilalți copii.

Am cunoscut aceste locuri și altele încă, aceste realități devenite firești, impresionant de firești și de apropiate de interesul și conștiința oamenilor din oricare parte a țării.

... Îmi vin în minte camioanele cu muncitorii și mă gîndesc la zilele și nopțile aceluia care, din casă în casă, de la om la om, au dus învătura și îndemnul partidului pentru deschiderea orizonturilor acestor pămînturi și pentru bunăstarea oamenilor care lucrează pe aceste ogoare. În Botoroaga, în ținutul Vlașcăi, acum două luni participam la adunările generale ale celor zece întovărășiri. Pentru anul acesta, munca în comun va deveni fapt obișnuit la toate întovărășirile și arondarea va aduna pămînturile împreună prin hotarele vecine, în perimetre mai cuprinzătoare, și se vor rezolva toate cererile noi de înscriere nerezolvate încă. M-am simțit obligat să particip la aceste adunări generale și, luînd cuvîntul, să-mi aduc aminte de satul Petea din regiunea Cluj, raionul Luduș, și să le vorbesc despre tot

Ion BRAD

UN CÎNTEC

Un cîntec de la noi din sat,
O pasere țîșnită-n slavă,
În apa ta l-ai legănat,
De dor și drag l-ai legănat,
Rîu ca de vin străvechi, Tirnavă!

De lunca ta cînd mă apropîi,
O masă-ntinsă mi se pare —
Cîndva pe-aicea grozii, popii,
Drept sfeșnice luîndu-și plopîi,
Benchetuiau în noaptea mare.

Ne-am tot uitat noi, veac de veac,
La-mbelșugata lor tipsie,
Cu foamea omului sărac,
Cu jalea vitelor ce trag,
Și setea grea de apă vie.

Azi, lunca noastră-i măturată,
La masa-ntinsă noi șezum
Cu soare-n vîrfuri, plopîi-arată
Lumina-n veac descătușată
Și trunchiul nopții, fum și scrum.

Curg apele îmbătătoare
Ca vinu-n cupe mari, pe tavă.
Rîd Feți-Frumoșii pe tractoare
Ieșiți în luncă s-o măsoare
Cu pași de-o poștă...

Tu, Tirnavă,

Ne cînti din fluiere de lemn,
De sălcii mari, ca toți s-auză
Și facem din belșug un semn
Acelui ce ne-a fost îndemn,
Părinte drag și călăuză...

ce știam; despre gospodăria „Drum nou”, înființată acum 10 ani și despre începutul ei, greu ca toate începuturile lucrurilor mari și nemaicunoscute. În anii aceia, s-au construit grajdurile și magazia gospodăriei, șoproanele pentru atelaje, cotețele pentru porci, răsadnițele pentru semănături. Era întia gospodărie pe valea aceea din dreapta Mureșului și a rămas întia pînă azi. Numai că acum întia în toate printre celelalte gospodării din comunele vecine și de peteni știu oamenii de peste șapte sate. Petenii au tractoare repartizate lor de S.M.T.-ul din Luduș, și-au cumpărat un camion, au deschis gurile de foc ale fabricii de cărămizi, au construit un alambic și o lăptărie, au acoperit coasta Turii cu vii și vor acoperi și coasta Orșului; zarzavaturile petenilor sînt renumite în târgurile vecine, vinul petenilor e cunoscut și din hotarul satului nu mai rămîne un petic necultivat. În fața acestor realizări, ca în oricare parte a țării, te întîmpină bucuria vieții noi așternute, fără puțință de întoarcere, pe pămînturile nemărginite și în ochii oamenilor.

„De fiecare dată, văzînd firele uleiante, gîndul mă obseda...”

Tînăra ingineră Maria Dinulescu, de la fabrica de tricotate Bela Breiner, este autoarea unei inovații prețioase, care reglementează tensiunea firelor.

„... Lucram la 16 carde...”

Îndoielile Stanei Lungu s-au risipit.

...Doar trei istorioare

Reportaj de I. CORIBAN

Fotografii de E. IAROVICI

Nu știu de ce, atunci cînd vrem să arătăm rolul femeii în diverse sectoare de muncă, în conversațiile noastre diurne, în argumentații și în exemplele pe care le vrem peremptorii, abuzăm mai întotdeauna doar de cîteva nume. E adevărat că pe pinza firmamentului strălucesc doar cîteva stele; dar undeva, în galaxii, roiesc atît de multe, încît oamenii au fost nevoiți să inventeze un termen abstract, nedefinit: miriade. Tot așa, alături și împreună cu cei care stîrnesc titluri vii pe prima pagină a ziarelor, muncesc și visează sute de mii de femei anonime, care prin activitatea lor contribuie la progresul societății.

Copleșiți de zeci de întrebări — cine sînt? ce gîndesc? ce planuri au? etc — am plecat în căutarea lor. Apriori ne-am ales ca țel descoperirea unor „anonime” care, prin ideile lor, au adus îmbunătățiri muncii. Am plecat, deci, în căutarea inovatoarelor... Și o să fim iertați dacă am scris aici doar trei istorioare. Astfel de femei sînt atît de numeroase, încît ar fi nevoie de un cronicar care să lucreze toată viața, ca să poată scrie despre hărnicia, traiul și realizările lor. Și tot nu cred c-ar pridiți cu scrisul...

I.

Afară e cald și primii tei au înflorit. Prin geamurile deschise ale secției răzbat căldura și mirosurile plăcute ale primăverii. Fetele lucrează cu spor și fiecare își deapănă visele în tăcere. Poate de aceea nici n-au băgat de seamă cînd cineva a trecut și a prins pe perete un afiș. Peste cîtva timp Stana a trecut pe lângă el, s-a oprit din fugă și a citit, ca orice om curios. Parcurse textul — era un afiș al cabinetului tehnic, care lansa cîteva tematici de inovații — și plecă mai departe, reproșîndu-și că s-a cam lenevit. Cine să fie de vină? Acum cîtiva ani, i s-au acceptat două inovații care au fost găsite bune. Dar timpul a trecut și n-a mai realizat nimic. Chiar ea abia își mai amintește de ele...

În fabrică, e mare agitație pe tema economiilor. Lozincile îți atrag atenția, cu literele lor de foc. Și te fac să te gîndești mai profund la munca ta. În toate ședințele se vorbește despre economii de materiale, iar ziarele le consacră coloane întregi. Și, colac peste pupază, azi cărătorul i-a spus din nou că secția are 700 kg de deșuri. Kilogramele astea de stofă pierdută se mențin cu încăpăținare. Dar Stana e convinsă că, totuși, există soluții pentru evitarea acestor pierderi. Care naiba or fi? Ia stai, să ne gîndim puțin...

Înimoasa ingineră Subțiru a jutat, prin sfaturile ei, pe muncitoarele care fac propuneri de inovații.

Din antologia liricii feminine

Traduceri de Veronica PORUMBACU

Ilustrații de Anqi PETRESCU-TIPĂRESCU

Xenia NEKRASOVA (U.R.S.S.)

SANDALUL

In colțuri, în nișe,
pături mai albastre ca marea,
mai galbene ca deșertul,
mai smâlfuite ca poiana,
stau una peste alta...
Dar mai minunat decît toate,
în sălașul de lut al kirghizului
e un copil.

Un băiat de un an
în halat vătuit,
încins cu un briu asiatic
cu nasturi de fildeș
și multe stele pe spate,
cu pene de uliu înșifte
în tibiteică.

El e ca focul
mai vechi decît însuși vechimea.
mîndru moștenitor al kirghizilor.
tatăl copiilor nenăscuți încă.
Are un an, șade-n habai,
și ochii lui oblicei revarsă
fericirea-n torente
asupra lumii și-a soarelui,
asupra lui însuși și-a universului.

*) Locuința kirghizului

PIN SIN (R.P. Chineză)

DAU PINTENI MURGULUL.

Bătuse-o vreme un vînt din Soare-Apune.
apoi i-o luă-nainte vîntul de răsărit
care ne-aduse
răsufitul proaspăt de primăvară.

Dau pinteni murgului să zboare sub vîntul
primăverii.

Steagul de purpură flutură,
murgul aleargă pe nesfîrșirea celor nouă
milioane de kilometri
în ritmul cîntecului celor șase sute de
milioane.

Sînt cu zecile de mii: lumini și sape, și hornuri
cu fumul gros-rotogoale,
și munți, și ape-noite,
într-o primăvară cum nu s-a pomenit pin-acum.

Prietene, „cum nu s-a pomenit“ e doar
inceputul.
Căci vîntul din Soare-Răsare e biruitor.

Un an, cinci, cincisprezece, și cincizeci voi trăi.
Tot atîtea primăveri de luptă,
tot atîta încîntare
la venirea lor...

Andrée CLAIR (Franța)

DE CE SA AȘTEPTI ?

Singe,
singe roșu frumos
o băltoacă de singe curgînd
atîta de blind,
din două trupuri de prunci.
Copii,
copii atît de departe
aproape în moarte
prin singele viu
și roșu,
roș-purpuriu
din două trupuri de prunci.

★

Mamele lor și ele departe
nu știu că singele nu le departe
că singele roșu aprins
amestecă trupuri,
amestecă trupul copiilor lor,
și că dușmanii
— dușmanii? dar de ce —
s-au amestecat azi în moarte.

★

Copile, copilul meu,
vai, unde e părul lui negru
copile, copilul meu,
vai, unde e părul bălai
copile, copilul meu
mîinile tale, dragile tale mîini
brune

copile, copilul meu
mîinile tale, dragile tale mîini albe
copile, copilul meu
frumoasă privire de noapte
copile, copilul meu
frumoasă privire senină.

★

Lacrima lor e încă departe,
dar inima lor a urlat
și glasul lor a strigat
războiul
războiul să piară
și vocile lor s-au amestecat,
s-au amestecat
cu vocile lumii,
cu lumea întregă
ce oreă

SĂ UCIDĂ
RĂZBOIUL.

LI GHE SIM (R.P.D. Coreeană)

CAIETUL DE MESTEACAN

— fragment —

Șesul de fum și Cota pe munte sug singele cald.
Mesteacănul s-a apărut eroic, pînă la capăt.
Din coaja ca de mătasă — desprinsă de trunchi —
am adunat un caiet.

E mai frumos ca un vîl vaporos de mătasă
împrăpție miresele codrului
și — răsfoit — cîntarea pădurii.
Nu-i simplă hîrtie, o, nu!

Vitejii mei scumpi,
pomii nu au hîrtie,
dar și-au dăruit mătăsosasa lor coajă
o dată cu inima...

Eivi SINERVO (Finlanda)

BALADA FINEZA

Lîngă mare s-a ivit
mica Lisavetă,
două zile-a cîntărit
mica Lisavetă.

Vîntu-i spusе într-o zi:
mică Lisavetă,
crești, dar cine te-o iubi,
mică Lisavetă?

Un flăcău s-a arătat,
mică Lisavetă,
v-ați iubit sub lună-odat
mică Lisavetă.

Dar povestea s-a sfișit,
mică Lisavetă,
c-a plecat nelogodit,
mică Lisavetă.

Bate valul ne-necat,
mică Lisavetă,
fata-n mare s-a-necat,
mică Lisavetă.

Plînge-o stea cu glasul mut:
mică Lisavetă,
pentru ce te-ai mai născut,
mică Lisavetă?

Friedl HOFBAUER (Austria)

INSCRIPTIE

pe un autoportret de Kaethe KOLLWITZ

Cărbuni și funingini, așa-mi este fața.
reală, și simplă cum este și viața.
Sortită mizeriei fost-am firese.
Pe mine și ceea ce vîd zugrăvesc:
sînt sumbră: cărbunii, funinginea, zgura.
și umbra nevoii ce n-o oreă natura.
Nu numai asprime-i pe obrazu-mi. O simt
Ce dragă mi-e lumea... Dar nu pot să mint.

0904 - General Norstad arrived - he asked General Tarrow and Capt Duffield if they had anything "hot" that, if they did not have, they could go - this they did

0905 - General Schuyler went in

0905 - General Norstad called for Mr. Thurston - Mr. Vest informed us that Mr. Thurston would not be in for a "couple of hours" - I passed this information in to General Norstad and asked him if he would like to see Mr. Vest instead - the General said no but he would call for Mr. Thurston later on.

0930 - General Norstad called for LTCOL de Lannurien

0942 - LTCOL de Lannurien arrived and went in

0953 - General Schuyler and LTCOL de Lannurien departed

0954 - Mr. Selzberger arrived

0954 - Mr. Selzberger went in

0955 - LTCOL de Lannurien went in

1006 - Mr. Selzberger and LTCOL de Lannurien departed

1110 - Mr. Frank Coniff, correspondent, Mr. Serge Filigors, correspondent and Mr. William Randolph Hearst, Jr. went in

1111 - Mr. Frank Coniff, correspondent, Mr. Serge Filigors, correspondent and Mr. William Randolph Hearst, Jr. departed

1153 - Mr. Frank Coniff, correspondent, Mr. Serge Filigors, correspondent and Mr. William Randolph Hearst, Jr. went in

1155 - General Norstad walked out to see LTCOL de Lannurien's office

1213 - General Norstad returned from LTCOL de Lannurien's office

1217 - General Norstad returned to the office - called for Mr. Thurston

1219 - General Norstad went in

1220 - General Schuyler went in

1222 - Mr. Vest went in

1237 - Mr. Vest departed

1238 - General Schuyler departed

1242 - Mr. Thurston departed

1246 - Ambassador de Stoercke arrived and went in (photo taken by Schraubnbech)

1250 - Lucien went in

1252 - Lucien departed

1253 - General Norstad and Ambassador de Stoercke departed for the SACER's dining room (photo taken by Schraubnbech)

1305 - General Norstad returned to the office

1354 - Mr. Coniff (Italian Interpreter) arrived in the reception room with Mrs. Bowen

1400 - Mr. Coniff and Mrs. Schraubnbech returned to the reception room

1. Răsturnat în fotoliu, picior peste picior, se află însuși șeful N.A.T.O., generalul Norstad.

2. Din această filă va afla posteritatea ce a făcut în cutare zi generalul Norstad.

ZILELE N.A.T.O.

Un ofițer așezat comod, picior peste picior, într-un fotoliu. O figură fără o expresie deosebită, mai mult stearsă, mediocră. Nici blîndețea sau generozitatea unui suflet mare, nici inteligența, nici cruzimea sau bestialitatea unui asasin. Doar un gest, o mînă care perorează, convingător sau mai mult amenințător.

Deși uniforma poate provoca grele aduceri aminte, să nu ne-nchipuim c-avem de-a face cu un ofițer S.S. ci, doar, c-un prozelit al „noului” Wehrmacht. În fotografia noastră se află în persoană însuși generalul Lauris Norstad, șeful N.A.T.O. în Europa.

După cum spuneam, fotografia nu trădează vreun discurs atomic pe care-l rostește din cînd în cînd generalul. Deși e o poză de interior, amănuntele sînt grăitoare pentru fațada birocrației care domnește la N.A.T.O. Primul care a denunțat public caria ce macină instituția atlantică a fost mareșalul Montgomery. „N.A.T.O. este o autoritate biro-

cratică pînă la incapacitate de acțiune” — a spus mareșalul britanic și cuvintele sale erau o aluzie străvezie la adresa generalului american.

Pentru că, întotdeauna, o picătură de apă reflectă un ocean, „Münchner Illustrierte” a avut curiozitatea să cerceteze felul în care se scurge o zi din activitatea generalului Norstad. Și a aflat cu această ocazie că în anticamera generalului un plutonier major, Abott Keneth, are misiunea specială să noteze cu exactitate tot ce face în fiecare minută genialul său șef. Toată operația poartă titlul onorabil și răsunător „Protocolul unei zile de lucru a generalului Norstad”.

Posteritatea poate fi calmă, satisfăcută. Grație majurului Abott Keneth, ea va ști cine a intrat și ieșit de la general și cînd anume. Dacă nu știm la ce-a meditat și scris în fiecare zi Mark Twain sau Whitman — în schimb istoria îl va păstra în memoria

ei, și cu toptanul, și în detalii, pe generalul atlantic. Nu reprezintă oare un adevărat poem asemenea cuvînte prozaice: „ora 9,04: generalul Norstad a sosit. El a întrebat pe generalul Tarrow și pe căpitănel Duffield dacă au ceva „fierbinte” de făcut; de nu, pot pleca, ceea ce au și făcut”. Sau: „ora 9,05: generalul Schuyler (nu e oare o veche cunoștință care s-a compromis la București în legăturile de spionaj cu falșii manişti și brătienişti?) a intrat; ora 9,53 — generalul Schuyler a ieșit.”

N-o să obosim pe cititori cu întregul protocol care curge tot așa, monoton, în noianul de vizite ale generalilor ori colonelilor, ale ambasadurilor și ziaristilor, ale prinților și oamenilor de afaceri. Mania de a consemna felul în care-și pierde ziua, clipă cu clipă, generalul Norstad este desigur, semnificativă pentru pompa birocratică a N.A.T.O.-ului. Protocolul este însă foarte discret asupra naturii discuțiilor. Dar e greu să ceri mărturisiri asupra a ceea ce nu poate fi mărturisit la lumina zilei. Poate că generalul Norstad are aceleași motive de îngrijorare ca și superiorii săi Mc Elroy, ministrul de război al S.U.A., și generalul Nathan Twining, președintele grupului mixt al statelor majore care-și pun întrebări hamletiene asupra soartei N.A.T.O. în urma declarațiilor făcute de mareșalul Malinovski că Uniunea Sovietică e înzestrată cu rachete balistice de toate tipurile ce pot atinge cu exactitate orice punct de pe suprafața pămîntului. Cum a răsunit oare la Paris, la sediul N.A.T.O., declarația făcută de Burton Brooks, reprezentantul partidului democrat și președintele comisiei pentru problemele spațiale a Camerei Reprezentanților? „Sîntem în mod hotărît în urma rușilor în ce privește punerea la punct a proiectului balistic intercontinental” — a spus Brooks. Își dau oare seama generalii atlantici că planurile agresive sînt una iar realitatea alta?

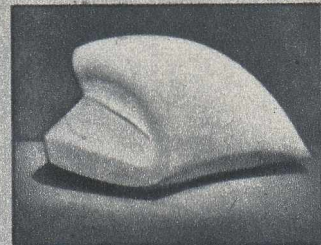
Calmul birocratic care domnește în biroul comandantului-șef al N.A.T.O. prevestește furtuna. Și pentru că pînă acum a fost vorba de zilele N.A.T.O., cite zile mai are N.A.T.O... de trăit?

REFLEXE BIBLICE

Fruite

Sculptorul modernist Arp, care ocupă acum locul principal în muzeul de artă modernă din New York, este de părere că în viața omenirii „mașinile, sputnicii sînt oribile, ridicole”.

„Rațiunea l-a rupt pe om de natură” — spune el. Dușman al progresului și civilizației (deși se folosește de ele) Arp spune că „arta crește în om ca fructul într-o plantă”, adică spontan și inconștient. Mai jos, unul din fructele acestei concepții.

Mai tare ca Napoleon

Instalat de Hitler și Mussolini la putere, Franco, împlinind zilele trecute 65 de ani, a fost lăudat de ziarul guvernamental „Arriba” precum urmează:

„Calitățile... lui Franco în calitate de conducător sînt înfinit superioare celor ale împăraților Augustus, Carol Quintul și Napoleon”.

Această apreciere era, însă, mult prea modestă. De aceea, ziarul catolic „la” a adăugat că Franco „e instrumentul lui Dumnezeu”.

Puțin, domnilor, puțin! În Japonia împăratul era considerat însuși Dumnezeu, în persoană. Ați rămas deci, în urmă.

Problema principală

O echipă de savanți americani, echipați cu balate, măști și aparate complicate, a lucrat la sterilizarea rachetei „Pioneer”, ca nu cumva să ajungă în Lună niscaiva microorganisme pămîntetești.

În felul acesta, a fost rezolvată problema principală. Mai rămîne un măruntis: americanii să albe o rachetă în stare să ajungă acolo...

Gloria și bucuria Canadei

Credeam că gloria și bucuria Canadei sînt podurile ei celebre, bogățiile, natura frumoasă, oamenii de seamă pe care i-a dat poporul ei. Ne-am înșelat. Citim în revista americană „Time” că „Gloria și bucuria Canadei (e) interceptorul de rachete Arrow... a cărui creare va costa 303 milioane dolari”.

Încă vreo cîteva bucurii de acestea, și o să le sufle vîntul prin buzunare.

„Aliații” între ei

La Helmsted din Germania occidentală s-a iscat recent — conform unor știri transmise de agenția vestgermană DPA — o mare încălțare între ostași americani și populația locală. Bătălia a început într-un local de dans, unde yankeii au atacat o tînă germană. Prietenii acesteia i-au luat apărarea și, într-o clipă, localul, în care se găseau 20 militari americani, a devenit teatrul unei bătăii ca-n filmele americane. După distrugerea localului, „beligeranții” au mutat cîmpul de bătălie în stradă. Numai că, aci, au sîrit în ajutorul părții germane cîteva zeci de locuitori ai orașului. Ultimul cuvînt l-au avut, însă, poliția și... salvarea care a trebuit să transporte la spital numeroși răniți.

PANDORA

CU ȘOSTAKOVICI LA... O NOUĂ ADRESĂ

**MARELE SIMFONIST SOVIETIC —
AUTOR DE OPERETĂ**

— CORRESPONDENȚĂ SPECIALĂ DIN MOSCOVA —

de Leonid VOLGHIN

eremuški... Vă spune ceva cuvîntul acesta? Da, aveți dreptate: e un nume de localitate. Numele unui mic sat de lângă Moscova, spuneți? De data asta cred că greșiți: e vorba de un nou cartier al Moscovei, ale cărui blocuri moderne au cîte cinci etaje, în care găsești cinematografe, teatre, policlinici, creșe și cămine pentru copii. Să

recunosc, însă, că într-un fel, confuzia făcută are o anumită justificare: tînărul cartier moscovit a luat locul satului cu case mărunte, ce purtase cîndva același nume. Și aceasta în cîteva ani, doar, de cînd Moscova a prins a crește ca voinicul din poveste: într-o lună, cît alte orașe într-un an.

Prin urmare, vă poftim într-o scurtă călătorie prin Ceremuški. Cred că nimeni nu va refuza invitația cînd va afla că drept ghid se oferă... Insuși Dmitri Șostakovici, marele compozitor sovietic. Firește, călătoria va fi făcută „pe aripile melodiei”, cum se obișnuiește a spune: Șostakovici, considerat pe drept unul dintre cei mai mari simfonisti ai lumii, a abordat de astă dată genul comediei muzicale. Tentația i-a servit-o povestea mustind de veselie și optimism scrisă de V. Mass și M. Cervinski, și inspirată din viața tînărului cartier Ceremuški.

— De mult doream să scriu o operetă — ne face Șostakovici surprinzătoarea mărturisire. Voiam să revărs în melodie tot freamătul, toată veselia tinerească a vieții noastre. Și libretul „Moscova-Ceremuški” arăspuns dorințelor mele: se situează în actualitate, are o intrigă susținută, e spiritual, tonic”.

Orchestra și artiștii Teatrului de Operetă din Moscova istorisesc acum, pe minunatele melodii ale lui Șostakovici, povestea întîmplată în Ceremuški. S-o aflăm și noi.

Dar mai întîi să facem cunoștință cu un „el” și o „ea”.

La un loc, formează fericita familie Bubentov, acum de două ori fericită: o dată pentru dragostea ce-i leagă, a doua oară pentru apartamentul mirosind încă a var și tencuială, pe care tocmai l-au primit în cartierul Ceremuški. Stau în fața casei și-și admiră, de departe, ferestrele noii locuințe. Dar... aceasta se întîmplă abia în actul II, căci în primul sîntem constrînși să obosim alergînd după ei la întîlnirile ce și le dau în oraș, dintr-un muzeu la un magazin central, de la statuia lui Pușkin la intrarea Teatrului Mare: bieții soți proaspăt căsătoriți locuiesc încă separat, fiecare la părinții săi, așteptînd repartizarea unei locuințe...

Opereta ne mai prezintă și alte cîteva personaje, la fel de autentice: bătrînul Baburov — care primește la început cu inima strînsă noua locuință ce i s-a oferit în locul vechii sale căsuțe din birne, dărîmată pentru a se construi un bloc modern — și fermecătoarea sa fiică Lidocika; mai e și o altă pereche de tineri îndrăgostiți — șoferul Glușkov și aleasa inimii sale, Liusea, muncitoare pe un șantier de construcții din Ceremuški. Și cîteva funcționari birocrati și corupți care vor să pună ei mîna pe apartamentul repartizat lui Baburov dar care, pînă la urmă, primesc o lecție strașnică.

Spectacolul a fost pus în scenă de V. Kandelaki și A. Zaks, cu contribuția valoroasă a dirijorului G. Stolearov, a pictorului scenograf G. Kighel și a unui colectiv de actori frunțași ai teatrului.

„Opereta „Moscova-Ceremuški” — spune V. Kandelaki — ne-a atras de la început prin sinceritatea, prin simplitatea și căldura ei. Muzica este cantabilă și extrem de melodi-oasă. Venirea în operetă a unui eminent compozitor sovietic, pasiunea cu care a lucrat el la acest spectacol, a constituit pentru noi toți, o adevărată sărbătoare și e de necontestat că această creație a lui Șostakovici marchează un pas important în dezvoltarea operetei sovietice”.

Dirijorul G. Stolearov este la fel de entuziast: „Lucrarea lui Dmitri Șostakovici poartă amprenta talentului său genial. Talentul acesta se face sensibil în întreaga operetă, în coruri, în partiturile solistilor, în scenele de dans. Orchestrația a fost făcută de însuși compozitorul și trebuie să recunoaștem că e făcută într-un mod excepțional, prin folosirea unor nuanțe cu totul noi, ce țin seama de posibilitățile orchestrei Teatrului de Operetă (care, după cum se știe, se deosebește mult de orchestra unui teatru de operă).”

Cvartetul „ZBURĂTOR”

Nu mi-aș fi permis să dau acest nume cu iz de roman de aventuri unei formații muzicale atât de serioase și cunoscute ca cvartetul ceh „Ianacek”, dacă alții nu ar fi creat precedentul și dacă denumirea aceasta nu ar fi avut totuși un simbul de teme. Mi s-a părut chiar sugestiv atributul de „zburător” dat formației muzicale care, de la nașterea sa — și anul acesta împlinește „venerabila” vîrstă de 12 ani — a colindat continentele globului, zburînd dintr-un colț în altul al lumii pentru a purta pe coardele instrumentelor suava poezie a muzicii lui Beethoven și Mozart, Haydn și Debussy, Smetana și Dvorak.

L-am ascultat cîntînd la Brno — reședința de bază a cvartetului. Nu intenționez să fac în nota de față o cronică muzicală. Am citit, extrase pe programul unui concert al lor, citate din zeci de cronici super-elogioase, publicate în zeci de ziare din Cairo și Montevideo, Berlin și Johannesburg, Sao Paulo și Beirut. Cîteva elogii în plus, ar contribui prea puțin pentru a vi-l face cunoscut, singurul lucru ce constituie scopul acestor cîteva rînduri de față.

Cvartetul s-a născut în urmă cu doisprezece ani, în clasa de muzică de cameră a profesorului Vaša Cerny. Presupun că au fost studenți atunci, deci foarte tineri, și totuși ți-e greu să ți-l imaginezi pe Adolf Sykora — vioara II — despre care programul te încunoaștește indiscret că e născut în 1981, cîntînd la 16 ani într-o formație muzicală ce urma să devină celebră. Născut în 1981, Sykora cîntă pe o vioară născută în 1620 — un Giovanni Maggini; deci instrumentul care se lasă cu atîta docilitate stăpînit de tînărul artist, scoțînd la porunca lui, sunete miraculoase, e cu... 311 ani mai în vîrstă ca maestrul său! Istoria se repetă aproape la fel și cu Jiri Travnicek — pr. ma vioară — al cărui Stradivarius poartă data nașterii în 1695 și pe cînd buletinul de identitate, al stăpînului său, anul 1925; cu Jiri Kratochvil — viola — sau cu Karel Krafka — violoncel.

De unde se împune concluzia că, atunci cînd e vorba de artiști, arta nu e în dependență directă numai de vîrsta lor, cum se întîmplă, pare-se, cu violile.

Nu știu cît credit merită cronicarul muzical al ziarului „The Star” din Johannesburg, dl. Oliver Walker, dar nu mi s-a părut lipsită de adevăr — deși poate puțin prea retoric formulată — afirmația: „Fiecare membru al cvartetului este un veritabil virtuos. Și reuniți, ei reprezintă una din minunile muzicale ale timpului nostru”.

Sanda FAUR-DIMA

De la un bun spectacol muzical trebuie să pleci fredonîndu-i melodia cea mai pregnantă. Cine vede și ascultă opera lui Șostakovici, nu poate uita cîntecul despre Ceremușki, care revine ca un leit-motiv de-a lungul întregii acțiuni, de la uvertură pînă în final, sau cîntecul „Ce mai faceți?”, la fel de optimist, de plin de viață. Ambelor li se prezice un viitor strălucit: le vom auzi desigur curînd la radio, în corurile cluburilor, în coloanele sărbătorești ale oamenilor muncii.

Nu e cazul să discutăm, în aceste puține rînduri, despre cele cîteva carențe ale spectacolului, care se referă în special la libret, la felul cum este condusă desfășurarea acțiunii. Totul este răscumpărat de muzica lui Șostakovici, cînd veselă, cînd plină de o duioasă ironie, cînd cu intenții satirice, de muzica aceasta spumoasă și încîntătoare care ne dezvăluie un nou aspect al talentului marelui Șostakovici.

1) SOȚII DUBENȚOV (ARTIȘTII V. CEKALOV ȘI ZOIA BELAIA) SÎNT FERICIȚI: AU PRIMIT UN APARTAMENT NOU-NOU ÎN CARTIERUL CEREMUȘKI.

2) COMPOZITORUL D. ȘOSTAKOVICI (CENTRU) ÎN MIȘLOCUL ARTIȘTILOR TEATRU-LUI DE OPERĂ DIN MOSCOVA, INTERPREȚI AI OPEREI „MOSCOVA-CEREMUȘKI”.

3) ÎN ROLUL LIDOCIKĂI, ARTISTA TATIANA ȘMIGA.

4) SCENA FINALĂ A OPEREI „MOSCOVA-CEREMUȘKI” DE D. ȘOSTAKOVICI, PUSĂ ÎN SCENĂ DE TEATRU DIN MOSCOVA.

5) UN EPISOD DIN SCENA „VISULUI”.

CLASĂ NEO

de C. BOZBICI

Fotografii de S. STEINER

olitehnizare...

P Cuvîntul nou circulă tot mai insistent. Îl auzi rostit nu numai de elevi ori profesori, dar chiar și de părinți. La întrebările obișnuite care i se pun băiatului: „Ai știut azi la matematică? Ați dat lucrare la română?...” părinții, curioși, au mai adăugat o întrebare în chestionarul lor diurn: „Ce-ai făcut la atelier?” Și răspunsul e mai totdeauna entuziast. Căci, oricum, nu e puțin ca să lucrezi chiar cu mîna ta o piesă, ori să mînuiești o mașină pe care ai văzut-o numai în jurnalul cinematografic de actualitate sau în paginile unei reviste ilustrate. De aceea orele de politehnizare sînt nemaipomenit de interesante.

— Numai că am nevoie de un halat. Știi, la mașină...

Ei, dacă e vorba de un lucru atît de important, mama nu poate să-și refuze fiul...

La Școala medie mixtă nr. 18, elevii dintr-a cincea au joi după-amiază ore de atelier. Coridoarele sînt pustii, clasele goale, numai undeva, într-o încăpere, se aud glasuri și lovituri de ciocan. Se lucrează intens și cu rîvnă. Oricum, un camion — tema lecției practice — fie el chiar din lemn, nu se face așa, cît ai bate din palme! Toți au crezut la început că știu să tragă la rindea, dar, mai apoi, s-a dovedit că rindeaua trebuie ținută într-un anumit fel. Dar acum merg! Bineînțeles că orice camion are și piese mai dificile, după cum știe toată lumea. Cele mai greu de făcut sînt însă roțile — mi-au mărțurisit cei dintr-a cincea. Asta numai pentru că sînt rotunde... Se lucrează cu atîta rîvnă la bucățelele pătrate de lemn, încît în puțin timp se rotunjesc, spre satisfacția tuturor. Și așa, încetul cu încetul, micile obiecte din lemn prind formă, spre mulțumirea elevilor. Dar în același timp, ei au învățat să folosească un compas de trasat ori un echer regulabil și au executat ei înșiși o tăiere transversală, longitudinală ori curbilinie, lucruri pe care pînă atunci le cunoșteau numai din manuale sau din auzite.

La început Eugeniei Ionescu fabrica i s-a părut mohorîtă. Eleva își arunca privirile sfioase de-a lungul zidurilor înnegrite de fum și praf, asculta cu strîngere de inimă zgomotele înfundate ce răzbăteau din hale, petrecea cu încordare mișcarea înceată a macaralei care ridica bucăți uriașe de tablă. Așadar, asta e fabrica...

În sala mare a clubului, așezați în rînduri, ca la școală, colegii ei stau și ascultă o lecție nouă și ciudată.

— Mergeți cu atenție prin hale, nu vă jucați la mașini, stringeți-vă părul în basmale, nu luați șpanul în mînă pentru că arde, („Ce-o fi ăla șpan?”) fiți atenți la transbordare, întrebați înainte de a pune mîna pe manetele mașinilor...

„Of, o mie și una de interdicții în uzina asta” se gîndește Eugenia.

Dar „descoperirea” fabricii de-abia de-acum înainte avea să urmeze. Mergînd din hală în hală, o lume nouă, necunoscută, le apărea înaintea ochilor.

— Mata o să lucrezi la un strung — îi spuse inginerul și ea se opri o clipă și privi șirurile de mașini care bîzliau ca bondarii.

„La care, oare?” se întrebă pe sine.

... Peste o săptămînă, din nou ore de politehnizare la fabrică. Cu caietelul în mînă, Eugenia stă lingă mașină. Muncitorul lucrează de zor și-o privește din cînd în cînd zîmbind dar ea nu observă că privirile acestuia sînt pline de ironie blîndă. E uluită de mișcările lui repezi, de turațiile nebune ale strungului, de tainele mașinilor.

— Ce-i asta? — întrebă într-un moment de răgaz pe strungar.

— Păpușa mobilă...

— Ce nume curios. Și asta?

— Păpușa fixă...

Întrebările curg și strungarul nu mai prididește cu răspunsurile.

— Dar acum, să trecem la practică. Astăzi, trebuie să deprindem bine pornirea și oprirea „ranghețului”... — îi spuse, cu un ton familiar.

„Am început să învăț să umblu cu diferite manete, să pornesc și să opresc strungul. Cît de mult îmi place! Dar timpul a trecut prea repede. Plină de nerăbdare, aștept să treacă și cele șapte zile pînă la lecția viitoare...” — notează Eugenia într-o lucrare scrisă despre politehnizare.

Strungarul Dinulici Mihai e în felul lui un original: îi place să fie pedagog. Inclinația aceasta îl face ca, adeseori, cînd se ivește ocazia, să discute despre felul cum e bine să fie predată o lecție unui novice.

— În primul rînd, dragă tovarășe, omul trebuie să prindă părțile generale și, numai după ce a priceput, intri cu el în amănunte...

Toată comoara pedagogică pe care o posedă Dinulici ar mai fi zăcut în stare latentă, dacă nu s-ar fi ivit în secție elevii dintr-a VIII-a. În cîteva minute, i-a adunat în jurul său și a început o lecție ad-hoc despre strunguri și strungărie.

— Magdeburgul e mașină bună, dar ranghețul nostru romînesc îl bate de la distanță. Primul are 480 de turații pe minut, iar al nostru 1.200. Merge de zbirnție, frățioare.

Elevii sînt numai ochi și urechi. Și Dinulici continuă cu „partea generală”:

— ... Ei, dar o piesă suportă diferite operații. Suprafețele drepte o să le strunjim cu raboteza.

Și mîna i se îndreaptă spre mașina cu pricina, care, nestîngerită de privirile celor șase băieți, își vede molcomă și singuratică de treabă.

Pe nesimțite Dinulici „intră în amănunte” și ascultătorii află că cuțitul strungului trebuie pus la centrul piesei, că acest centru este imaginar și de aceea cuțitul este fixat pe diametru. Apoi vorbește de vitezele folosite în raport cu dimensiunea obiectului de strunjit și, în sfîrșit, deschide și tratează „marele capitol” al șublerului.

Expunerea e atît de interesantă și pe înțelesul tuturor, încît elevii se despart cu regret de acest profesor de ocazie.

... Astăzi au venit la fabrică cei dintr-a VIII-a. Fetele au fost repartizate în hala de montaj. Le stăpînește obișnuita sfiiciune a începutului. Privesc, trag cu urechea la zgomotele ascuțite și, din cînd în cînd, întrebă:

— Ce-i asta?

— Un injector...

— Da... Da...

Și pentru că li se pare că partea teoretică ar fi mai ușoară, cîteva îl roagă pe muncitorul Costin Gheorghe să le explice părțile componente ale unui injector. Un plan vișiniu se întinde pe bancul de lucru și, răbdător ca un bunic, Costin numește piesele — atît de multe, că fetele de-abia prîdidesc să noteze.

— Ei, dar să știți că e muncă la injectorul ăsta! — conchide una dintre ele cu seriozitate. Gheața s-a topit și s-au legat prietenii spontane.

— Dați-ne de lucru. Doar ni s-a spus că vom lucra! — insistă Doina Stănculescu, care se vede că e plictisită să tot asculte explicații în șir.

Fetele dintr-a VIII-a sînt harnice. Pun mîna curajos pe pile, pe ciocane și lucrează de zor. Munca în uzină li se pare deosebit de instructivă.

... Ceasul e două. Profesoara Bebeșel, care însoțește clasa la fabrică, anunță că e timpul de plecare.

— Așa repede? — se întrebă fetele uimite. Doar de-abia am început să lucrăm...

... Uzina, care la început li s-a părut mohorîtă, deschizîndu-și tainele, le-a devenit dragă. Și dacă acum pleacă, așteaptă cu nerăbdare să treacă cele șapte zile, pînă la viitoarele ore de politehnizare.

BISNUITĂ

1. Nu o fi ai fidei desenul, totuși oglindește, în mare, părțile componente ale frezei. Desenatele sînt elevașele Bîrcă Anușela și Chirilă Sanda.

2. Elevul Albin Ion face politehnicizarea sub controlul muncitorului Smerciucchi Nicolae. El îi dă îndrumări și-l învață cum se minuește mașina.

3. Inginerul Ovidiu Ștefănescu explică elevilor funcționarea unui strung.

4. În atelierul de timplărie al școlii, elevii dintr-o V-a lucrează de zor la rețile de „camion”.

3

4

Doi pensionari britanici...

William Whybrow, un pensionar-britanic în vîrstă de 69 de ani, se descurca tare greu cu minuscula pensie de bătrînețe pe care o primea. De aceea s-a considerat fericit atunci cînd a găsit de lucru trei zile pe săptămînă într-un atelier de reparații.

După șase săptămîni bătrînul s-a pomenit, însă, în conflict cu... legea. Percepția i-a făcut cunoscut că, beneficiind de un câștig suplimentar, a primit ilegal mai departe pensia de bătrînețe. Deci, a frustat statul britanic și trebuie să înapoieze imediat sumele încasate.

William Whybrow s-a sinucis...

★
În fața modestului oficiu poștal englez din Farnham s-a oprit zilele trecute o luxoasă limuzină „Daimler“ de ultimul tip. Cîteva secunde mai tîrziu, un bătrîn elegant s-a prezentat la ghișeu pentru a revendica pensia de bătrînețe. S-a legitimat: „Mareșalul Montgomery“! Venise să-și ridice pensia săptămînală de bătrînețe în valoare de 50 șilingi...

O duce mareșalul chiar atît de rău? Nu s-ar putea spune. Primește o pensie militară anuală de 50.000 șilingi și, în plus, a încasat recent, ca drepturi de autor pentru memoriile sale, 200.000 șilingi.

La început funcționarul a crezut că mareșalul glumește:

— Țineți, într-adevăr, la asta? — l-a întrebat el, oarecum, stînjinit.

— Desigur! — a răspuns ferm, mareșalul. Voi trece pe la dumneavoastră în fiecare luni. Doar e dreptul meu!

Ziarele britanice ne asigură că bătrînul mareșal doarme foarte bine și mai ales... nu nutrește nici un fel de gânduri sinucigașe.

A. T. RĂZVAN

Montgomery se prezintă să-și ridice pensia...

BiBERON

1) La plimbare? Nu, la închisoare îl conduc pe băiețașul acesta drăguț — pe nume Melvin Nimer, în vîrstă de numai opt ani. Ce a făcut? Și-a ucis părinții.

2) Pe Hans Wimmer, în etate de 15 ani, îl preocupă „secretul morții“. Ca să-l afle, a încercat o „experiență“ asupra unui copil pe care l-a spinzurat, asistînd în agonia lui.

3) Acesta este David Lee Crozier care și-a omorît părinții cu 35 lovituri de cuțit. Întrînzisera să-i certe.

4) Îl vedeți? Dieter Braun — 16 ani — a edement în pădure pe surorile Edelgard și Angelica Schiffer — 4 și 5 ani — unde le-a omorît. Ride.

5) Robert Curgenvan este la 11 ani posesorul unei puști. A utilizat-o trăgînd în tatăl, mama și fratele său, omorîndu-i. Faina pușcă!..

IL CU OTRAVĂ

Despre ce lucru delicios scrii acolo, că ți-e fața toată zimbet? De câteva ori am vrut să te întreb. Mi-era teamă că-ți foarfec inspirația. Parcă savurezi o acadea parfumată.

— Ai ghicit, nevastă. Ceva delicios, într-adevăr. Scriu un carnet despre biberon.

— Aha, am înțeles. Iar ți-ai pierdut vremea căscind gura la copiii din Cismigiu.

— De astă dată nu Cismigiul mi-a furnizat subiectul.

— Și biberonul? De unde-i?

— Din altă parte. Dintr-o publicație sanitară. Am luat cunoștință din revista în chestiune, la rubrica „aniversări și comemorări din domeniul medical”, că obiectul ăsta din care se alimentează sugarii când își fac plimbarea cu căruțul prin frumoasele noastre grădini publice — acasă nu prea recurg la asemenea auxiliare artificiale — are vârsta secolului douăzeci. A fost inventat în 1900, de un medic francez.

— Nu știam că e așa de tânăr. Il credeam mai bătrîn. Ei și?

— O bagatelă, nu? Nu-i nevoie să-ți amintesc că fac parte din marea categorie a oamenilor pentru care numai cuvîntul copil este generator de emoții. Ce să-ți mai spun, fleacul ăsta de biberon m-a umplut de duioșie. Am simțit o dulce căldură învăluindu-mi inima, și mi-am zis că trebuie să încerc s-o pun în câteva slove omagiale, în cinstea unei aniversări la care toate mamele sînt fără doar și poate sensibile. Cînd m-ai întrerupt, căutam tocmai o încheiere. Ceva tandru, neprihănit, adorabil...

— Îți propun un final. Stai să-ți arăt ceva. Citește — zise — punînd pe masă o tăietură de revistă conținînd un text în limba germană.

„Insul trebuie pregătit încă din leagăn pentru lupta cu viața. Eu pe copilul meu nu-l hrănesc cu fleacuri de farmacie. La trei luni am început să-l învâț să pape ca oamenii adulți, ca bărbații. I-am pus în laptele din

de F. BRUNEA-FOX

biberon, puțin wiskey. Nu numai că l-a suportat admirabil, dar a început să-i și placă pușlamalei. Plîngea cînd nu i se da, și ce se mai bucura cînd îi simțea gustul! Wiskeyul — ascultați experiența mea de tată — e nutritiv și întăritor. Priviți-l pe Jimmy cum arată la opt luni, după un regim de lapte cu rachiu”. (Textul este ornat cu poza unui copil, care suge dintr-un biberon purtînd eticheta faimoasei fabrici de wiskey „Black and white”).

— Îngrozitor. De unde ai luat oroarea asta?

— Dintr-un „comics” editat în Germania occidentală. Este reprodus din publicațiile similare americane, cărora le revine tristul merit de a fi inovat acest gen scandalos de „literatură” destinată tineretului. Între cele două stabilimente de editură, din Berlinul vestic și New York, există un acord de colaborare prin schimb de material redacțional. Pasajul este extras dintr-o biografie a unui celebru gangster american, acest soi de subiecte constituind obișnuitul material al comicsurilor, care, precum știi, au un tiraj de zeci de milioane de exemplare. Să te mire că criminalitatea aproape că nu mai are vîrstă în țările pomenite, că scara delictelor sîngeroase coboară sub zece ani? Ce e-ate avea băiețelul american Melvin Nimer, care nu de mult și-a ucis într-o noapte părinții, înjunghiindu-i pe cînd dormeau cu un cuțit de bucătărie?

— Opt ani. Întîi a spus că niște „oameni cu cagulă” au intrat în casă. I-a văzut săvîrșind indoitul asasinat. Pe urmă a mărturisit. Copilul n-a făcut de cît să realizeze întocmai o povestire cu același conținut. Printre cărțile lui s-a găsit și comicsul cu pricina.

— Dar în Germania vestică? Un licean de 15 ani, Heinz Neuwald, din orașul Moers-Rheinland, și-a omorît colega în vîrstă de 14 ani, Marliese Maier. A declarat că pur și simplu „i-a venit să ucidă” și că, în vreme

ce-i aplica loviturile cu un stilet stil „hitlerjugend”, era „mirat că moartea vine așa de greu”. Un caz asemănător e cel al ucenicului Hans Wimmer (15 ani). Surescitat de scena unei spînzurări dintr-un roman ce se petrece în „Westul sălbatic”, execuție descrisă cu toate amănuntele tehnice, și-a propus să încerce rețeta asupra unui copil de 5 ani, Heini Sussler. Sub pretextul că se joacă „de-a caii”, la un moment dat i-a strîns hățul în jurul gîtului, pînă l-a dat gata. La fel a făcut și Dieter Braun (16 ani), care a ademenit două surioare. Edelgard și Angelica Schiffer — 4 și 5 ani — „haideți să culegem flori”, omorîndu-le în vreme ce nevinovatele copile erau adncite în confecționarea cununițelor. Și cite altele!

Focarele criminalității infantile

Oare din ce focare cumplite își alimentează virulența epidemia asta de crime făptuite de minori? De curînd am citit o carte tulburătoare, intitulată „De la rasism la virulență: cercul culpabilității”. Este opera unui savant american progresist, profesorul de psihiatrie infantilă Frederic Wertham, autor a numeroase lucrări referitoare la problema „criminalității juvenile în S.U.A.”.

În special una din operele sale, „Seduction of the innocent”, a avut un puternic răsunset, nu numai în America, prin denunțarea factorilor care au contribuit la înspăimîntătoarea inflație a delictenței minore. Dintre aceștia, doctorul Wertham consideră drept factori excepțional de vătămători — în afară de cei sociali și economici — comicsurile și filmele cu gangsteri.

În „Cercul culpabilității”, autorul expune obiectiv și documentat rezultatul unei anchete întreprinse de el cu scopul de a stabili motivele ce au determinat o crimă săvîrșită la New York de un licean în vîrstă de 16 ani, Frank Santana. Întîlnindu-l întîmplător în cartier pe Bill Blankenship — de 15 ani — pe care îl cunoștea doar din vedere și cu care n-a avut niciodată cea mai mică

pricină, Frank a scos revolverul și a tras, împușcându-l mortal.

De ce?

Ceea ce n-a răspuns poliția, deprinsă de neîncetata și mereu sporita serie a omorurilor făptuite de copii să nu ia în seamă decât delictul brut; ceea ce instrucția a refuzat să adâncească, proiectând lumina în zonele sociale și politice ale vieții americane, unde fermentează fără repaos principiile funeste educației și psihologiei ființelor, unele dintre ele în pragul adolescenței, ceea ce nimeni din tagma organelor executive și judiciare nu și-a bătut capul să sondeze — a făcut profesorul Wertham.

Nu vom insista asupra meticuloasei investigații, menite să explice încă un caz, din miile, sutele de mii de cazuri delictuoase cu care statistica criminalității americane bate recordul mondial. Din bogatul și impresionantul material al anchetei, îmi permit să prezint mai cu osebire acela privitor la literatura trivială și gangsterofilă, denumită *comicsuri*, cu care de ani de zile se intoxică sufletul tineretului american. Autorul cărții „Cercul culpabilității” își ia exemple numai din vraful *comicsurilor* găsite în „biblioteca” lui Frank Santana. Nici nu era nevoie să recurgă la colecția editurii, toate fasciculele conținând, invariabil, aceleași narațiuni pe teme standard criminale: rețete variate de asasinat și de tilhării „ingenioase”, „originale”, comandamente menite să exalte cultul forței fizice și să recomande mijloacele în stare să procure rapid vigoare și „nerv” tinerilor neînzuștrați din naștere sau prin antrenament athletic cu biceps și pectorali. „Și tu poți fi vînjos” — glăsuiește reclama unui maistru în „trucuri, apucări, clești, lovituri etc. pe care orice boy le învață în zece lecții, contra tarif redus”. Sau: „Arta de a ști să plasezi lovituri dure-roase: cu cotul, cu genunchiul, cu virful pantofului”.

Elogiul revolverului

Cuprinsul fiecărui exemplar rezervă un spațiu copios desenelor și ilustrațiilor consacrate mînuii revolverului: „Cum trebuie să procedezi ca să devii un bun țintaș”. Se organizează sub patronajul publicației concursuri de tir, premiul cîștigînd nu o cutie de bomboane, ci un revolver „Berreta” sau o carabină autentică.

„Ce părere ai despre pagina cu pistoalele? Te interesează?” — chestionează editorul.

Pagina cu pricina începe astfel:

„Povestea privitoare la originea creării revolverului italian „Berreta” este o pildă vie a ingeniozității ce triumfă în împrejurări critice... Armele de foc sînt deseori produsul necesității, așa cum o dovedește și invenția Berretei. Pistolul putea fi lesne pitit, ofițerii italieni purtîndu-l sub pantaloni, legat de pulpă, ca să se poată folosi de el în cazul cînd erau capturați. În timpul celui de-al doilea război mondial, armata germană, deși dispunea deja de faimosul „Luger”, a cumpărat un stoc important de Berrete italienești...”

Ilustrațiile înfățișînd numeroasele și glorioase utilizări ale Berretei, trebuiau să convingă în cele din urmă că achiziționarea pistolului era indispensabilă. Frank Santana posedă o astfel de armă. Profesorul Wertham a socotit — pe temeiul cărților senzaționale citite de tînărul ucigaș și al filmelor vizionate de acesta — că Frank a asistat la 22.000 de asasinat.

Comicsurile! Filmele... Sînt altceva decît aspecte și imagini ale spiritului ce domină clasa conducătoare din S.U.A. și Germania occidentală? Demența atomică, repunerea în funcțiuni superioare de stat și militare a criminalilor de război hitleristi, ura rasială, marasmul economic, politica de forță, iată variantele *comicsurilor*. Toate acestea contribuie la otrăvirea și pervertirea tineretului. „Approved by the comics count Authority”, scrie pe toate exemplarele. Oficial. Să te surprindă că biberonul cu whisky a devenit simbolul moralei și culturii americano-vest-germane?

Italia-România

Legăturile culturale dintre țara noastră și Italia se dezvoltă pe baza tradițiilor și intereselor comune ale celor două țări, reflectînd dorința de apropiere între popoarele Italiei și R. P. Romine. Pe această linie se situează și numeroasele acțiuni inițiate în ultima vreme în Italia, de Asociația italiană pentru relații culturale cu România, acțiuni care constituie pentru publicul italian tot atît de prilejuri de a cunoaște valorile culturale ale poporului

nostru, de a lua contact cu viața nouă a patriei noastre. Aducîndu-și contribuția la cauza unei mai bune cunoașteri și înțelegeri între popoarele celor două țări, aceste manifestări constituie tot odată un aport la cauza păcii.

MILANO. La teatrul „Olimpia” se joacă cunoscuta piesă a lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută”

BOLOGNA. O scenă din piesa „Steaua fără nume” de Mihail Sebastian, interpretată de actorii teatrului „La Ribalta”.

FLORENȚA. Secția filatelică a cercului cultural „Maksim Gorki” a organizat o Expoziție a timbrului românesc în cadrul căreia a funcționat și un birou poștal cu o ștampilă specială.

ROMA. Aspect de la festivitatea închinată Republicii Populare Romine, organizată recent de Asociație.

POLENUL REVELATOR

B iologii noștri au reușit să efectueze interesante cercetări privind stabilirea climei țării noastre, pe o perioadă ce începe cu aproximativ 20 de milenii în urma (sfârșitul epocii glaciare) și se sfârșește o dată cu începuturile istoriei. În această muncă biologii s-au bazat pe sprijinul unor minuscule și modeste ajutoare: bobitele de polen.

Pentru a stabili care a fost clima în decursul acestei perioade, s-a cercetat polenul păstrat în straturi de turbă de diferite vechimi și polenul conservat în străvechiul ghetar subteran din regiunea de la Scărișoara (Munții Apuseni). Atunci când polenul aparține unor copaci sau arbuști existenți și azi, nu este greu ca, pe baza cunoașterii preferințelor climatice ale respectivelor plante și în raport cu vechimea stratului de turbă sau gheață în care polenul a fost găsit, să se stabilească clima într-o anumită perioadă de timp.

Astfel, pe considerația că în straturile cele mai vechi de turbă s-au găsit aproape numai bobite de polen de pin și cunoașterea preferințelor pinului în materie de climă, s-a ajuns la concluzia că în acea perioadă clima țării noastre era rece și secetoasă. Au trebuit să treacă circa 12.000 de ani, până când clima să se încălzească suficient, pentru ca molidul, care până atunci își ducea cu greu zilele în pileuri izolate, să poată porni la ofensiv împotriva pinului și să-l învingă. Cam în aceeași perioadă, primele păduri de foioase încep să urce spre culmile munților; în avangarda lor se află pădurile de aln, care reușesc chiar să devină — dar numai pentru scurt timp — concurenți serioși ai molidului.

Clima continuă să se încălzească. Pe pantele de la poalele munților apare alnușul, formind păduri întregi, iar ulmul, invins pe de o parte de molid, este asediat și de teiul care suie spre munte. Aceasta este situația pe care au arătat-o bobitele de polen găsite în straturile de turbă vechi de 8.000-10.000 ani, perioadă când clima atinge un maximum de căldură. Apoi clima începe din nou să se răcească: molidul coboară la vale unde, de astă dată, înfățișează în local teiului și ulmului, primele sterjări masive.

Acum 3.000-5.000 de ani, clima Europei suferă o nouă modificare, devenind mult mai umedă. Dovadă stau bobitele polenului de carpen — copac iubitor de umezeală, care începe să se intercaleze, sub forma unor carpinige dese, între cei doi beligeranți — molidul și stejarul. Victoria carpenului este, însă, de scurtă durată, căci local lui este luat de fâgete — caracteristice azi pentru etajul mijlociu al munților noștri — care până atunci lipseau cu desăvârșire. Fâgetele, a căror ofensivă împinge iar spre munți molidișele, apar masiv în epoca stăpînirii romane, încetățânindu-se de atunci definitiv pe pământul nostru.

Iată cum modestul bob de polen a devenit un important factor revelator în știință.

A. P.

Cartierul muncitoresc „Steagul Roșu”. An de an s-au adăugat aici noi și noi blocuri.

DIALOG LA FATA LOCULUI

Mașina de la trust care ne purtase pe câteva șantiere ale orașului, a oprit brusc în fața noului bloc din cartierul muncitoresc „Steagul Roșu”.

— Acesta este blocul nr. 23 — îmi spuse directorul Trustului regional de construcții, ing. Zeno Centea. Peste drum, terminat și dat în folosință toamna trecută, este blocul nr. 22.

Discuția noastră, care începuse la trust și continuase în mașină, se purtase în jurul problemelor legate de reducerea costului pe apartament, cost încă destul de ridicat la Orașul Stalin. Îmi vorbise despre trei elemente principale de care depinde în cea mai mare măsură costul construcțiilor: proiectarea, sursele de aprovizionare și organizarea șantierei.

— Să le luăm pe rând, nu sînteți de părere, tovarășe inginer?

— Ba da. Întii despre proiectări, deși nu ne interesează direct pe noi... Totuși, una din formule prin care se realizează în ultima vreme proiecte mai ieftine este tocmai colaborarea dintre trustul nostru de construcții și Institutul Regional de Proiectări. Pînă anul trecut executam proiectele I. R. P. -ului, așa cum le primeam. Aceasta, chiar dacă unele dintre ele prezentau serioase neajunsuri sub aspectul folosirii raționale a suprafeței construite și, implicit, al costului ridicat pe apartament. Acum noi analizăm atent toate proiectele primite de la I. R. P. Acele proiecte care ni se par că fac risipă de spațiu — la care raportul dintre suprafața construită și suprafața locuibilă este prea mic — le înapoiem spre a fi îmbunătățite. De altfel această colaborare a noastră din ultima vreme a dus și la îmbunătățirea, în măsura în care a mai fost posibil, a unor proiecte intrate deja în construcție. Iată, de pildă, blocul acesta nr. 23. S-ar părea că între el și celelalte care alcătuiesc cartierul nu există nici o diferență.

— Într-adevăr, așa se pare...

— Și, totuși, între ele e o mare deosebire. În blocul acesta, care se construiește, costul mediu al unui apartament este de 41.472 lei, în timp ce la cel vechi a fost de 69.408 lei. Diferența aceasta arată ce salt s-a putut face în reducerea costului pe apartament, prin aducerea unor modificări proiectului inițial.

— Dar saltul acesta nu arată oare că există încă serioase posibilități în sensul aducerii acestuia la limita a 30.000-40.000 lei?...

— Firește. Institutul Regional de Proiectări a realizat acum un proiect în care costul unui apartament cu două camere și dependințe revine la 34.000 lei. În momentul de față un concurs între proiectanții din oraș, organizat de I. R. P. și Sfatul popular orașenesc, scoate la iveală o serie de proiecte bune și ieftine care vor fi executate de trustul nostru, în primăvară.

— Așadar, aceasta cu privire la proiectări. Acum dați-vă vrea, despre cel de-al doilea element...

— Acesta ne privește mai direct. Existența surselor de aprovizionare în apropierea șantierei are o importanță extremă pentru noi. Transportul de material de la mari distanțe, transport care depășește uneori chiar costul materialelor transportate, încarcă în mod nepermis costul construcțiilor. A fost, de pildă, o vreme când aduceam cărămidă tocmai de la Roman, lemn tocmai din Maramureș, balast din Regiunea Autonomă Maghiară. Și toate acestea, într-un trecut nu prea îndepărtat... Astăzi, marea majoritate a materialelor de construcție le procurăm din cuprinsul regiunii noastre.

— E într-adevăr o realizare importantă. To-

tuși cred că delicatul capitol al cheltuielilor de transport nu a fost lichidat prin aceasta... Aveți, desigur, de făcut drumuri în cadrul regiunii... și regiunea e destul de întinsă...

— Într-adevăr, dacă șantierele noastre ar fi aprovizionate cu balast de la Podul Olt, să spunem, încă n-am realiza prea mult, deși localitatea respectivă se află în regiunea Stalin. Pentru evitarea acestui inconvenient, s-a format de curind o comisie specială în care avem și noi reprezentanți și care se ocupă cu depistarea surselor de aprovizionare din imediata apropiere a șantierei. Ca prim rod al acestei acțiuni de depistare începute, a fost deschisă de curind o balastieră lângă oraș, la Stupini, și vor fi deschise în continuare alte cîteva. Bineînțeles că în materie de aprovizionare intervine și aportul industriei locale, care va trebui dezvoltată și mai mult.

Între timp ne-am „îmbarcat” din nou în mașină și am pornit-o spre o altă margine a orașului. Ne-am oprit în strada Avram Iancu, unde trustul de construcții execută două blocuri pentru muncitorii citorva întreprinderi din oraș.

Pentru că oamenii terminaseră aici săpăturile pentru fundații și se arătau nemulțumiți de întârzierea materialelor de construcție, am socotit potrivit momentul să atac cel de-al treilea element de care depinde costul construcțiilor: organizarea șantierei.

— O bună organizare a șantierei — răspunde inginerul întrebării mele — duce pe de o parte la evitarea pierderilor, a risipei de materiale și a risipei de timp, iar pe de altă parte la scurtarea termenelor de executare. Ambele concurind, evident, la scăderea costului construcțiilor. Măsurile în sensul primei probleme au și fost luate. În ce privește grăbirea ritmului, de construcție, am folosit în bună măsură prefabricatele produse chiar aici, la Orașul Stalin. În ultima vreme, însă, ne vedem nevoiți să renunțăm la ele, în favoarea betonului monolit. Aceasta deoarece, în ciuda apropierii noastre de sursa de prefabricate, costul acestora este încă foarte ridicat. În problema organizării șantierei, trebuie să vă amintesc, însă, o chestiune, după părerea noastră, foarte importantă. Intenționăm ca în cel mai scurt timp să le reorganizăm pe criteriul specialității, abandonînd criteriul teritorial utilizat pînă acum. În felul acesta vom organiza șantiere specializate în construcții de locuințe, dotîndu-le cu cele mai bune echipe de constructori și în cadrul cărora fluctuațiile sînt minime și oamenii au o înaltă calificare. Această măsură, sîntem siguri, ne va da posibilitatea să intervenim eficient, atît în direcția costului cît și a calității construcțiilor.

... Așadar, discuția a ridicat toate problemele interesate și ne-a relatat o serie de lucruri noi și promițătoare cu privire la construcția de locuințe în Orașul Stalin. Ar fi cazul să mulțumim și să ne luăm rămas bun de la inginerul Centea. Și, totuși... am mai zăbovit o clipă:

— Mi se pare, tovarășe inginer, că aici pe șantier se mai pierde, totuși, ceva timp în așteptarea materialelor... Timpul acela despre care ați vorbit puțin mai înainte...

— Vă referiți, desigur, la întârzierea de astăzi... Vă asigur că este întâmplătoare. De altfel pînă deseară materialele vor veni cu certitudine...

— Deci, un accident?...

— Da. Și toate „accidentele” de genul acesta vor fi lichidate.

Să sperăm că așa va fi. Realizările de pînă acum sînt o garanție.

Trăian PROSAN

Cetatea sării

Șa cum Viena era cunoscută prin Prater și Parisul prin turnul Eiffel, Turda, păstrînd proporțiile, își datora, în fostul imperiu austro-ungar, faima celebrei sale fripturi—Tordaipecsenye — turtei sale din seară amestecată cu miere și scortîșoară — Tordai-pogácsa — și Cheilor Turzii — Tordaihasadék. Unii spun că au auzit vorbindu-se și de o a patra minune locală, și anume Tordaihoher — călăul Turzii. Dar se pare că aceasta nu era decît o legendă izvoită din feudalul „drept de paloș” al orașului.

De mirare e, însă, că între simbolurile acestei străvechi așezări n-a pătruns sarea. Căci dacă Egiptul e un dar al Nilului, Turda a fost un dar al sării.

★

Istoria menționează în locurile acestea o străveche așezare sub numele de Potaissa, castrum ce uneori devine centrul militar al Daciei și unde sînt găzduite binecunoscutele legiuni a XIII-a Gemina și a V-a Macedonica. Abia la un mileniu după cucerirea Daciei, se vorbește despre o cetate a Turzii — nume ce ar putea proveni din „tvirdina” (în-tăritură, de origine slavă) „tor-da” (maghiar) sau „turidava” (cetate).

Cu toate că în apropiere existau feudali puternici, orașul ținea de rege, căci bogatele saline se administrau de către vistierie. Nu mai era vorba de dealuri de sare, aproape neacoperite — ca în antichitate — și de unde omul lua mineralul cu carul — dar de mine uriașe. Și pentru exploatarea acestora, uneori se aduceau mineri tocmai din Tirol, din Aisenwürtzel.

Centru de breslași și șovagăi — mineri de salină — Turda își înscrie trecerea prin Evul mediu nu atît prin lupte religioase, cît prin războaie civile propriuzise, urmărind libertăți politice. Nu se sting bine ecourile răscoalei lui Dozsa și peste veac sună aci pasul lui Rakoczi, pe care-l ajută Nichita Balica, haiducul ascuns în peșterile Cheilor Turzii. Iar după un secol trece pe aci Petőfi, în drum spre frontul unde avea să moară, lăsîndu-și nevasta și copilul în această cetate a sării.

Sfîrșitul veacului al XIX-lea aduce Turzii, pe lângă meseriași și șovagăi, pe primii muncitori ai cuptoarelor de var. Era începutul timid al marilor fabrici de ciment.

Cele trei minuni sînt treizeci și trei

Situată la poalele Apusenilor, Turda e un uriaș cupțor în care se topesc, se prefac bogățiile munților. Piatra proastă și neîn-vățată, roca dură și tăioasă, sarea și sărurile devin aci cristaluri și betoane, chimicale și porțelan.

Cu cimentul de aci s-ar face planșeele a o sută de mii de apartamente pe an. Cu varul de la „Cimentul” s-ar văru casele din toate orașele mari ale Poloniei, Cehoslovaciei, Ungariei, Bulgariei și României. Din paharele ce se fac aci, într-un an ar bea șase milioane de oameni o dată și s-ar servi dulcetuși și fructe dintr-un milion și jumă-

Turda

TURDA -alchimia pietrei

de C. BACIU

tate de tipsii, tăvi, compotiere și chisele. Cît despre fiolele de penicilină, cifra lor depășește orice fel de cerere internă — una sută și șaptezeci de milioane pe patru trimestre.

În una din cele mai moderne hale ale „Uzinelor chimice” se face electroliza clorului de sodiu — pe care șovagăii n-ar fi bănuț-o niciodată că se mai poate numi și astfel — obținîndu-se sodă și clor, cu un mare randament.

Și nu departe e „Electrocaramica”, de unde întreața țară primește izolatori, pină și pe aceia de 110 kVA.

Orașul acesta, care a crescut în salturi, construind mari blocuri, hotel, piscină, teatru, centru școlar agricol — e o cetate a industriei chimice. Turnurile imense ale fabricii de ciment nu pot fi concurate decît de furnalele Hunedoarei; noile hale ale „Uzinelor chimice” acoperă suprafețe de multe sute de metri pătrați; în secția de încercări a „Electrocaramiceii” fulgere albastre joacă pe izolatori, trosnind cumplit și ozonificînd ae-

rul; la „Sticla”, Dăscălescu Gheorghe suflă pahare, iar Ion Filip le pictează — pahare „persane”, pahare înflorate ce vor pleca în Liban, Iran, Irak, Vietnam.

Orașul ăsta, care adăpostește două biserici foarte vechi, de un gotic sever, și multe fabrici noi, produce ciment și var, fiole și flacoane, pahare, butelii, borcane, lămpi de mină, tipsii, face hexacloran, DDT, toluen clorurat, cloroform, fabrică prize, aplice, izolatori, fișe, dulii, intrerupătoare.

Asta, în afară de renumita friptură — Tordaipecsenye — și renumita turtă — Tordai-pogácsa.

Centrul orașului

Piscina era foarte încăpătoare — dar cabinetele erau plasate anapoda, nefolosind bine spațiul. Hotelul se afla împreună cu cafenea — și cei de la cafenea făcuseră un farafastic ca să-și primească musafirii prin intrarea hotelului — ceea ce, evident, îi stînjenea pe cei din urmă.

... de unde țara întreață primește izolatori, pină și pe aceia de 110 kVA.

Secretarul cu probleme economice al comitetului orașenesc începuse acum să-i scuture.

— Foarte bine — am spus — cu cafenea o să rezolvați. Dar ce o să faceți cu centrul orașului? Aveți două monumente admirabile și, împrejur, un drum lat o zi de post, inutil și urît.

— O să facem un parc — mi-a spus. Mai sînt unii care opun, dar o să-l facem. Dumnezeu voastră n-ați văzut orașul ăsta înainte. Era mic și amărît. Acum îl deschidem, îl aerisim. Am introdus firme luminoase. Apoi a trebuit să oprim tragerea ruloarelor magazinelor la ora zece. Oamenii erau obișnuiți să stingă lumina și să se ducă la culcare. Dar una e să stingi lumina și noptiera ta, și alta e lumina centrului, unde se plimbă lumea mea. Asta dă viață. Și apoi sînt blocurile noi. Acela unde e Alimentara și cel de alături din același cvartal.

— Dar sînt cu mult prea puține, populația a crescut rapid.

— Evident, sînt încă puține. Orașul are însă fonduri pentru ridicarea cîteva sute de apartamente pe an. În cîteva ani — trei creșterea — vom lichida problema asta. Dar e nevoie de un plan serios. Și institutul de proiectări din Cluj încă nu l-a făcut. Un plan care să țină seama de canalizare și rețeaua electrică.

— Cunoașteți capacitatea actuală a uzinei electrice?

— Am fost directorul ei.

Conversația a alunecat spre Klowați, apoi spre concasoarele uriașe ale cimentului, spre pieile de bivoli găsite în preajma băilor de sare, s-a oprit puțin asupra teatrului local și a centrului școlar zootehnic. S-au emis considerații asupra cinematografiei și a numărului de căsătorii din Turda. Secretarul cunoștea bine orașul. Îl interesa în general totul și — printre altele! — criticat fotografiile din „Flacăra”. Spunea că nu sînt îndeajuns de sugestive — că au nevoie de prea mult text ca să spună ceva. Aci, evident, reporterul l-a conștrâns și a urmat un schimb de opinii care s-a încheiat cam așa:

— O să scriu despre dumneavoastră. Vă interesează orașul și ați luat parte direct la rezolvarea multor probleme.

— În nici un caz! — a spus secretarul. Doar n-o să fie popularizați activiștii! Avem atîta ția muncitori aici.

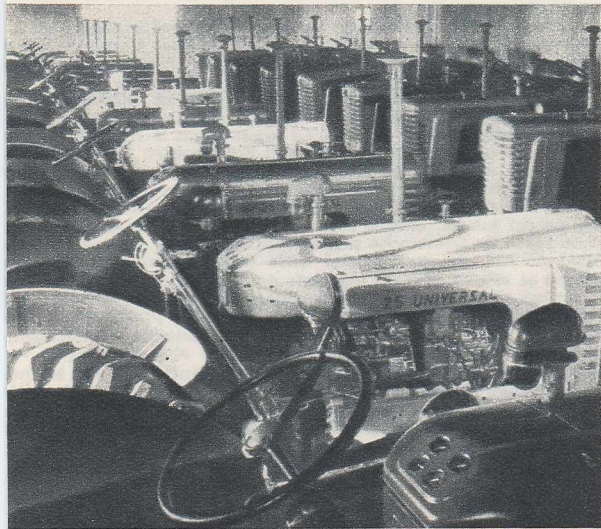
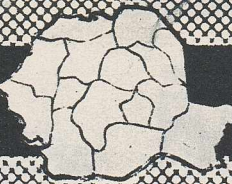
— Cîteodată scriem și despre activiști. Doar trăiesc împreună cu ceilalți și trebuie să-i și îndrumăm. Vă promit că nu voi da nici un nume.

★

Am trecut din nou prin centru în care se ridică proaspătul „Expres” și pătrundeau cîteva stîngării ale schelei noului bloc. În scurtă vreme Turda se va transforma mult — poate chiar așa cum o dorește secretarul cu problemele economice. Mărturie pentru asta sînt piața, piscina, luminile orașului. Pînă acum cîteva ani, iarna, Turda avea centru zece ore pe zi — acum centru există șaisprezece ore pe zi.

Trebuie să recunoașteți că pentru ritmul în care se trăiește aici, nu de multă vreme, aceasta e simbolic.

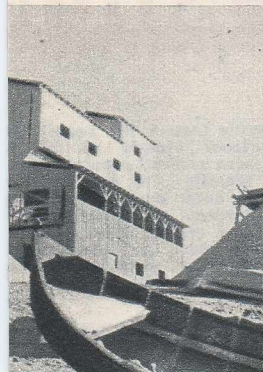
PRIVIȚI CU NOI!

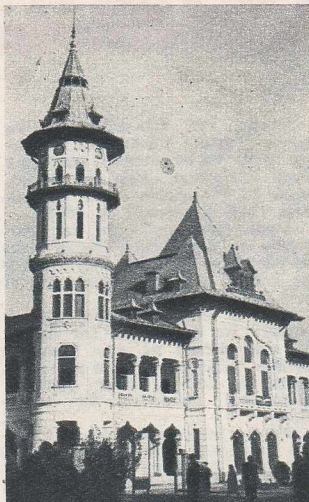
PRIVIREA MECANIZAREA AGRICULTURII: S.M.T. - Mărculești, județul Galați, a fost dotat cu încă 26 de tractoare noi.

ȘI ÎN GRECIA exportăm vagoane de marfă acoperite, fabricate în Uzinele „23 August” din Capitală.

ADEVĂRAT SFARMĂRĂ este concasorul de la Măcin, regiunea Galați, care produce și în întreținerea și conținutul noilor șosele și drumuri.

ORIGINALA CONSTRUCȚIE din Buzău, care adaptează Statul popular raional.

Fotografie de E. IONESCU

INSTITUTUL AGRONOMIC „ION IONESCU DE LA BRAD” din Iași și-a sărbătorit recent semicentenarul. Ridicată în anii puterii populare, monumentala clădire a institutului posedă zeci și zeci de săli de studii și laboratoare moderne utilizate, iar amfiteatrul său este una din cele mai frumoase săli din Moldova.

Fotografie de L. BENEȘ

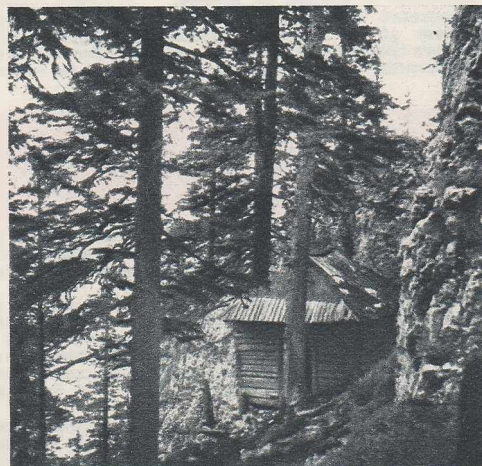

LABORATORUL DE CERCETĂRI CU IZOTOPI RADIOACTIVI — pus de curând în funcțiune — Institutul de cercetări științifice al Ministerului Industriei și Comerțului — ing. T. Dușcu cercetează cu doza de cameră radioactivă care străbate containerul lumb ce conține izotopi radioactivi în limita admisă de securității muncii.

„In această clădire a locuit, a gândit și a scris în limba cea fără de moarte a noștrilor, iubit și înțeles de cei mulți — ANTON PANN — „finul Pepei” cel isteț ca un proverb” (M. Eminescu). Casa pe care e așezată placa de marmură conținând inscripția de mai sus se află în Capitală, pe str. Anton Pann.

Fotografie de R. RODA

PERFECT... ASCUNSĂ. Cabana „Ascunsă” este un adăpost în versantul vestic al Pietrei Craiului, acolo de unde pornesc spre creastă potecile semi-alpine ale Brluiului Cioringa Mare și Padina lui Călineț. Inițial, acest refugiu este folosit de vânătorii de capre negre; locul era bine populat cu splendide exemplare de capre, iar poziția cabanei făcea să nu fie descoperită decât cel mult de la o apropiere de circa 10 m. Astăzi, vânărea acestor animale rare fiind interzisă cu desăvârșire, cabana este folosită de turiști.

Fotografie de M. DUMITRESCU

DE CÎND AU ÎNCEPUT BUCUREȘTENII SĂ FACĂ SPORT

Cînd vedem la ce grad de dezvoltare au ajuns astăzi sporturile în țara noastră, aproape că nu ne vine să credem că pînă la sfîrșitul secolului trecut Bucureștii n-a știut ce este un teren sportiv.

Jocurile de mișcare și distracție ale tineretului în aer liber, furca, leapșa, arșițele și poarca, se desfășurau în praful drumurilor sau printre gunoarele maidanelor. Iar oina, deși cunoscută din moștrămoși (se zice că ar fi fost jucat și de Mircea cel Bătrîn, în copilăria lui), n-a fost introdusă în școală decît prin 1897.

Boierii întorși de la școlile urmate în străinătate aduceau cu ei moravuri și veșminte noi, pe care căutau să le impună la București; prea puțin dintre ei se gîndeau însă la o organizare a educației fizice. Iar atunci cînd Dimitrie Racoviță s-a gîndit să întemeieze prima asociație sportivă din Capitala țării, aceasta a fost consacrată exclusiv tirului — sport accesibil decît celor înstăriți. De altfel, pe terenul de la poalele Dealului Spirii, dăruit cu brisov asociației de către Domnitorul Cuza pentru folosința obștească, tinerii din popor nici nu aveau curajul să păsească, din cauza blazonului boieresc ce-i izbea de la distanță. Unii boieri mai în vîrstă veneau aci să se antreneze pentru cîte o vînațoare sau pentru un eventual duel, iar fiii lor veneau însoțiți de iubite, spre a le demonstra cît sînt ei de dibaci în ochirea cu arma.

Elementele din popor care se simțeau dotate pentru exerciții fizice deosebite puteau să se producă într-un singur loc: la circ. Și se pare că au existat multe asemenea elemente talentate, care și-au ironsit forțele devenind profesioniști ai barei sau ai trapezului, cum au fost, spre exemplu, frații Vasilescu, Bariști, și frații Dumitrescu, trapeziști, care la un moment dat se spune că n-aveau rivali în toată lumea. Și tot așa se vorbește și despre o faimoasă „zburătoare la trapeze”, pe nume Stela Petrescu, care i-a uitat pînă și pe americani cu evoluțiile ei aeriene.

Primul teren sportiv propriu-zis din București a fost amenajat în anul 1894, la Șosea, în dreptul Arcului de Triumf de azi. Aici au avut loc mai tîrziu și primele meciuri de fotbal din Capitala țării noastre, cu toate că terenul nu fusese croit pentru asemenea jocuri, ci mai mult pentru oină și gimnastică.

Cuvinte încrucisate

De ziua femeii

ORIZONTAL: 1) În cea de a opta zi a acestei luni de primăvară, este sărbătorită „Ziua Internațională a Femeii” — Afirmație — Domeniu în care s-au afirmat femei ca Ligia Macovei, Leila Znaif, Hilda Jereja și multe altele. 2) A alia — Cele mai iubite și stimatelor femei, care primesc de ziua lor daruri din mii-nile giugășe ale micuților — Ceasuri. 3) Femeile din lumea întreagă îi spun răspicat războiului — Cereală de desen — „Gloria maternă” (pl.). 4) Instituție în care copii de vîrstă preșcolară primesc îngrijire și educație în timpul cîit mamele sînt la locul de muncă — Cîind urmează o cifră îi mărește valoarea de zece ori — Lansarea rachetei sovietice spre Lună deschide pe cea a zborurilor interplanetare. 5) Stat în Asia — Cunoscut. 6) Opere literare — O poartă femeile de la sate. 7) Operă — Oraș în Somalia — Regretată poetă, autoarea poeziilor „Mama”, „În pădurile țării mele”, „Din dragoste de oameni” etc. 8) Autoarea volumelor de poezii „Măturii” și „Generația mea”. 9) Rece! — Aletă romînă, campioana mondială la săritura în înălțime. 10) Și așa mai departe — Nătăfleț — Diminutiv masculin — Sonia Lupan. 11) A feliția — În patria noastră femeile se bucură de ea în fața legilor. 12) Comedie muzicală sovietică, în care cunoscuta artistă Orlova realizează excepțional un dublu rol — Cunoscut pictor român, autorul picturii „Tărăncă cu un vas pe cap”. 13) Cel mai de preț bun al omenirii, pe care mamele din lumea întreagă îl apără pentru a asigura fericirea copiilor lor —

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

1	M	A	R	T	I	E	D	A		A	R	T	A	
2	U	N	I		M	A	M	E	O	R	E	L		
3	N	U	T	U	S		M	E	D	A	L	I	V	
4	C	A	M	I	N		Z	E	R	O	E	R	A	
5	I	R	A	N		M	O	T	O	R	I	N	T	
6	T		S	C	R	I	E	R	T	E	A	E		
7	O	P		A	I	K		I	B	A	N	O	S	
8	A	I	A		T	O	R	U	M	B	A	C	U	
9	R	C		B	A	L	A	S	E	E	E			
10	E	T	C		N	A	M		E	L		S	L	
11		H	R	A		E	B	A	L	I	T	A	T	E
12	P	R	I	M	A	V	A	R	A		A	M	A	N
13	P	A	C	E		A		E	M	E	R	I	T	A

Titlu obținut de Beate Fredanov, Clody Bertola, Silvia Dumitrescu, Ioana Radu și multe altele femei care s-au evidențiat în domeniul artei.

VERTICAL: 1) Femeia al cărei loc de muncă este în fabrică sau uzină — Parashiva Petrescu. 2) Publicație periodică anuală — „Tractorista” de Francisc Ferch. 3) Radu Ioana — A rămîne peste noapte — Aparat folosit pentru ridicarea greutateilor. 4) Nume feminin — Jumătate din amendă! 5) Cu rezistență față de microbi — Savantă romînă, președinta filialei Academiei R. P. R. din Cluj. 6) Trei sferturi de ceaș! — Scriitoare sovietică, autoarea romanului „Secerîșul”. 7) Autoarea „Scrisorii pierdute” din piesa lui I. L. Caragiale — Bară de fier. 8) Autoarea pieselor „Trei gene-

rații”, „Atenție copii”, „Oameni de azi” etc. — Posedă. 9) Caracterizează lupta îndrîjită a două neînfricate comuniste Elena Simo, Haia Lifschitz, Denca Sirbu și multe altele, în anii de teroare burghezo-moșierească — Stat antic în orient. 10) Copilul iubit (fig.) — Iscușii. 11) A lucra pămîntul — Localitate în R. D. Germană — Pantaloni ruscii. 12) Sistem de telecomunicații — Măsură moldovenească (pl.) — Prieten din Paris. 13) Pomadă — Institutul de Studii Umanistice — În cel democrat-popular femeile ocupă un rol important în viața economică și socială. 14) Clasa muncitoare și țărănimea muncitoare în luptă pentru construirea socialismului — ... Teodorescu, campioana absolută de gimnastică a țării noastre.

Despre vechiul BUCUREȘTI

Știați că?

...cea mai veche stradă din București este Calea Moșilor? Nu în început Podul țirgului de afară, aceasta a fost calea ce se în- spre rîscăritul țării și pe ea au intrat întotdeauna în Capitală trusești chemate de domnitori în ajutor împotriva turcilor.

...prima împărțire administrativă și pe calori a Bucureștii fost făcută în anul 1775? Pe vremea aceea orașul se compune 16 mahalale, fiecare fiind denumită după specificul meseriilor citate de locuitori.

...în local Cismigiului de azi era la început o pădure cu o tină în mijlocul ei, unde bucureștenii veneau duminica să v-rațe sălbatice? Prima amenajare a acestei grădini a fost făcută un oarecare Mayer, adus din Austria de Bibescu-Vodă.

...primul hotel bucureștean, care venea să înlocuiască v-hanuri, a fost „Hugues”, construit pe vremea lui Cuza pe locul se află Continentalul de azi. La acest hotel a fost găzduit pe francez Plonplon, vărul împăratului Napoleon al III-lea, care v-în țară cu misiunea de acaparare a bogățiilor subsolului roman...

...cînd s-au făcut primele așezări omenestii aici și chiar mai t-Dimbovița avea un afluent: Bucureștioara. Era o girîă care i-din parcul Ioanid, curgea cam pe locul străzii Dionisie Lupu (și se vîrza în Dimbovița prin dreptul cășdărilor Institutului me-legal de azi. În apa acestei girîe femeile din mahalaua Ba-

băteanu și albeau pinzele (de unde de altfel și denumirea de Ba-

...pînă pe în anul 1830, bucureștenii se spăiau cu apă de j-sau își făceau baie în Dimbovița? Pînă și protipendada bu-leană își făcea apariția către seară pe malurile Dimboviței, șub de actualul pod Elefterie — unde era apa mai curată —

în băia acului. Abia prin anul 1876 Bucureștii avea patru băi pu-

...În timpul epidemiei de ciumă care a hîituit Bucureștii vremea lui Caragea singurul om care intra prin casele bolni- era Anton Pann? El se apropia de bolnavii în agonie, îi binecu-și-i împărțea. Și, cu toate acestea, scriitorul a scăpat neaf-înfrîtoarea hoșii.

Cea de a doua emisiune CAP DE BOUR

Acum 100 de ani circulau mărci poștale numai în Moldo-va. Este vorba despre cea de-a doua emisiune „Cap de bour”, pusă în circulație la 1 noiembrie 1858 și retrasă în 1862.

După cum se vede în foto-grafie se deosebește foarte mult de recent sărbătorita marcă „Cap de bour”, atît prin format cît și prin desen și valori.

Steaua dintre coarne are 6 colțuri în loc de 5, iar forma capului diferă și ea. Legenda „Poșta scrisoarei” este scrisă în caractere latine, doar „parale” prescurtat rîminind în chirilice.

Foarte important este amănun-tul că aceste mărci inaugurează sistemul de taxe unice și valoarea poștei pentru expediția ziarelor și imprimatelor.

Cele trei mărci „Cap de bour II” sînt:

5 parale „Poșta gazetei” culoare neagră

40 parale „Poșta scrisoarei”, culoare albastră deschis

80 parale „Poșta scrisoarei” culoare cărămizie și roșu aprins.

După cum se constată taxele poștale sînt mult simplificate față de cele anterioare — fiind de 40

parale (sau 1 leu vechi) pe scrisori simple și 80 p- pentru scrisori recomandate.

Mărcile „Cap de bour” din de-a doua serie sînt mai j-valorose ca primele, exc-făcînd cea de 5 par. (birtie-raftă) care se situează ș- printre nestematele filatelic-mineștii și mondiale.

SFATURI practice

BUCĂTĂRIA ORGANIZATĂ

In le-am înțeles nici-odată pe femeile care se vîicăresc că-și pierd prea mult timp cu bucătăria — Imi spunea deunăzi o vecină. A-ți petrece prea multe ore în fața mașinii de gătit, înseamnă, după convingerea mea, a nu ști să-ți orînduiești treburile. Eu una nu pierd mai mult de două ore pe zi cu bucătăria și am pretenția că la mine se mîncă, totuși, destul de bine la fiecare masă.

— Cum procedezi — am întrebat-o — că reușești să te descurci într-un timp atît de scurt?

— În primul rînd, mă fixeaz de cu seară asupra meniului, consultîndu-i și pe ceilalți ai casei, ca să evit apoi moiturile. Nu poți să-ți închipui cît timp pierde o gospodină pînă se hotărăște ce să gătească în fiecare zi. Apoi, de cum intru în bucătărie, îmi organizez, ca să zic așa, locul de muncă. Adică aduc din pivniță și din cămară tot ce-mi trebuie, ca să nu încep să alerg după ele în momentul cînd vreau să le folosesc. Apoi pun pe plită o oală mare cu apă. E mare lucru să ai apă caldă din-ainte pregătită pentru orice fel de supă sau mîncare pe care vrei s-o gătești! Scurtezi dintr-o dată timpul de fierbere al fiecăreia. Bineînțeles că pun pe fiacără în primul rînd mîncarea care fierbe mai greu și în timpul acesta le pregătesc pe celelalte, care nu cer decît 20-30 de minute. Cred că multe gospodine nu au această noțiune a timpului de fierbere și de aici li se trage tot nezarul.

— Ai putea să-mi dai cîteva exemple de supe și mîncări care nu cer timp prea mult la gătit? — am întrebă-o.

— Fierște. Sînt foarte multe supe — în special cele de legume — și chiar mîncări cu sos, care se pot găti în 20-30 de minute. Supa albă de cartofi, spre exemplu, supa de praz sau

cea de chimen, nu durează mai mult de 20 de minute. O ciula-ma de zarzavaturi se face în 15 minute, o cremă de țelină în 25 de minute, o supă de varză sau o mîncare de conopidă, în maximum 30 de minute. În 20 de minute putem face de aseme-nea chiftlele de zarzavaturi sau de carne tocată și orice fel de mîncare din paste făinoase (tăieței, macaroane, tîdea). Șnițelul pané nu cere mai mult de 15 minute, iar peștele prăjit 10 minute (toți acești timp sînt calculați la fiacără de aragaz). Cunoscind durata de fierbere, putem să ne orientăm precis asupra timpului pe care ni-l cere prepararea unui meniu. Cu spă-

larea vaselor cu tot, mie nu-mi ia niciodată bucătăria mai mult de două ore pe zi — a conchis vecina mea — așa că-mi rămîne destul timp pentru cele-lalte treburî gospodărești, pen-tru cumpărături, pentru specta-cole etc.

JOSIANA

Dezlegarea jocului apărut în numărul trecut

- 1) Mărișoare — D. 2) Amintiri — Oda.
- 3) Rovarta — Saur. 4) Ira — Iarbă — Bu.
- 5) Iată — Rea — Ili. 6) Eseuri — Bînet. 7) I — Ra — Pace — E. 8) C — Coșar — Ela.
- 9) Aforă — Es — Eri. 10) Rodă — Amar — Cr. 11) Aw — Trîfai — T. 12) Tradițională.

RESTAURAREA PIESELOR ARHEOLOGICE

Pămîntul țării noastre a fost și continuă să fie un vast șantier de cercetări arheologice. Relicve nenumărate au fost găsite în diferite regiuni, confirmînd existența pe acele locuri a unor civilizații străvechi.

Una din regiunile cele mai bogate în asemenea piese, este Oradea, unde s-au găsit vase din așa-numita cultură de tip Cris, aparținînd celei mai vechi faze a epocii neolitice. Cu ocazia unor recente săpături au fost găsite în această regiune obiecte de ceramică, aparținînd unei alte culturi, la fel de cunoscut — „cultura Otomani” — numită astfel după satul cu același nume, aflat în apropierea localității Valea lui Mihai.

Restaurarea și conservarea acestor relicve deosebit de valorose constituie una din preocupările de seamă ale Muzeului arheologic regional din Oradea. Acesta, întocmai ca și celelalte muzee similare din țara noastră, a fost înzestrat în anii puterii populare cu laboratoare speciale, utilitate modern, în care cadre tehnice cu o înaltă calificare asigură restaurarea și conservarea pieselor arheologice.

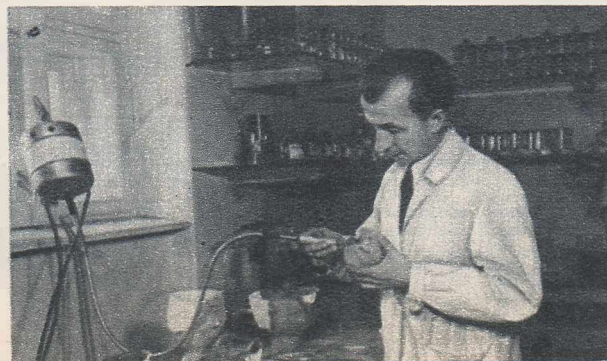
Șef al laboratorului de restaurare al muzeului din Oradea este restauratorul George Popovici. Încă de multă vreme, acesta era preocupat de ideea găsitrii unei soluții pentru lipirea fragmentelor vaselor de ceramică, soluție care să înlocuiască acetona, ale cărei proprietăți, raportate la o perioadă de timp mai îndelungată, se dovediseră a fi nesatisfăcătoare.

După nenumărate cercetări, restauratorul George Popovici a obținut prepolimerizatului de metacrilat de metil, preparat care, în comparație cu celelalte soluții analoge, prezintă avantajele de a face 90% corp comun cu vasul lipit, de a rezista la o temperatură de pînă la 100°, de a nu fi atacat de nici un acid (cu excepția celui

sulfuric în concentrație de peste 50%) și de a nu constitui un n-în care să se poată dezvolta microbi.

Această descoperire a căpătît în scurt timp și o altă întrel-țare. Prepolimerizatului de metacrilat de metil, folosit în soluție diluată, s-a dovedit a fi foarte indicat nu numai în conserv- pieselor arheologice (de ceramică sau metal) ci și în conserva- celor de științe naturale.

Restauratorul George Popovici în timpul lucrului.

Fotografierea subiectelor în mișcare

**COLTUL
FOTOGRAFULUI
AMATOR**

În categoria acestor fotografii, subiectul continuă, în mod normal, acțiunea sa (muncește, merge, se joacă etc.) fără să fie atent la momentul declanșării. Rolul esențial al fotografului este tocmai de a alege momentul cel mai caracteristic pentru a declanșa. „Surprinderea” garantează aproape întotdeauna succesul; ea cere, însă, acțiune promptă din partea fotografului. În afară de aceasta, fotograful, cunoscând posibilitățile aparatului său, trebuie să folosească și o serie de date tehnice specifice momentului fotografierii.

Timpul de expunere trebuie astfel ales, încât aparatul fotografic să înregistreze pe clișeu imaginea clară, cu contururi certe și corect expusă. Timpul de expunere maxim are o valoare limitată ce trebuie determinată pentru fiecare situație în parte. El este în funcție de viteza de deplasare a subiectului (km/h), de poziția direcției de mișcare față de axa optică de fotografiere ($\leftarrow \frac{1}{2} \rightarrow$), de distanța de la care se fotografiază (n.f.) și, legat de aceasta, de distanța focală (f) a obiectivului. În tabloul de mai jos sînt indicați timpurile maxime de expunere, fiind seamă de toți acești factori, pentru diverse situații și subiecte, în fracțiuni de secundă ($\frac{1}{t}$).

SUBIECTUL	pieton inolețor cal la pas barcă cu vișle	ciclist barcă motor cal la trap tramvai	patinator barcă pinze cal la galop valuri	curse ciclisme curse cai automobil tren schi	automobil de curse sport	curse auto avion sport
viteza km/h	4—9	9—18	18—36	36—90	90—180	180—360
distanța mișcării	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$
distanța de foto	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$	$\rightarrow$
50. f	$\frac{1}{250}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{250}$	$\frac{1}{1000}$	$\frac{1}{1000}$
100. f	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{30}$	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{500}$	$\frac{1}{1000}$
250. f	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{200}$	$\frac{1}{500}$
500. f	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{30}$	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{250}$

Pentru „prinderea” imaginii unui grup de cicliști în plină viteză (cca. 40 km/h) cu un aparat fotografic avînd un obiectiv cu distanța focală (f) de 5 cm, de la o distanță de 12,5 m (250.f) ce trece prin fața noastră ($\leftrightarrow$), este indicat în tablou un timp maxim de expunere de $\frac{1}{500}$ din secundă. La stabilirea expunerii în funcție de iluminarea medie a subiectului și a materialului negativ utilizat se va alege diafragma astfel, ca timpul de expunere să fie maximum $\frac{1}{500}$ sec. Cînd nu este posibil acest lucru, prin schimbarea direcției axei de fotografiere, sau prin mărirea distanței de la care se fotografiază, se poate mări limita maximă de expunere, pînă la o valoare convenabilă. Același subiect se poate fotografia de la 25 m (500.f) și sub un unghi ascuțit ($\nearrow$) cu un timp de expunere mai lung ($\frac{1}{100}$ sec).

În general, pentru fotografii cu subiecte în mișcare se cer aparate fotografice cu obturatoare ce permit expunerii scurte, cu obiective luminoase și utilizarea unor filme cu sensibilitate mare. Urmărirea mișcării subiectului prin încadrarea permanentă în vizor și declanșarea în momentul ales, este, de obicei, sistemul de lucru pentru aceste fotografii, la care subiectul va trece prin fața fotografului. Cel mai indicat este vizorul iconometric sau vizorul Newton. Cu oarecare experiență se pot obține bune fotografii de mișcare și cu aparate mai simple, ce nu permit expunerii prea scurte, datorite tocmai acestor urmăriri, prin menținerea imaginii subiectului în același loc în câmpul vizorului. Imaginea subiectului în acest caz va apare clară, în timp ce fondul este complet neclar și mișcat. Nu trebuie să se facă exces în utilizarea timpilor de expunere prea scurți, care vor da adesea imagini încremenite, nenaturale. Experiența va trebui să ne ajute a combina în mod armonios toate acestea, cu toți ceilalți factori ce determină deplina reușită a fotografiei (distanță, profunzime etc.).

Ing. SYLVIU COMĂNESCU

„În nori” — fotografie realizată de MARX József la câminul de zi al fabricii „Simó Geza” din Tg. Mureș.

în tratamentele de urgență ale accidentelor cu hemoragii, arsuri și răni grave, și încă multe alte boli.

În multe cazuri singele este unicul medicament ce se poate administra pentru salvarea vieții bolnavului.

Acest minunat medicament nu se obține în laboratoare, ci este un dar generos făcut de oamenii sănătoși, pentru semenii lor a-

Fetița Micu Rodica, în etate de 14 luni, bolnavă de distrofie și internată în spitalul orăgenesec de copil Coltoчені, este tratată cu plasmă din singe.

flați în suferință. În limbaj medical se spune că fiecare flacon de felul celui din fotografia alăturată conține o „priză” de singe; de fapt, însă, fiecare flacon conține o porțiune de viață...

Pentru ca la dispoziția spitalelor să existe cît mai multe flacoane de acestea, pentru a salva cît mai multe vieți omenești, Crucea Roșie cheamă cetățenii să intre în rândurile donatorilor de singe. Pînă acum au răspuns la această chemare peste 90.000 de oameni ai muncii din întreprinderi, instituții și cartiere. Mulți dintre ei au donat zeci de „prize” de singe și au fost distinși de C. C. al Crucii Roșii cu insigna „Donator de onoare”.

Înainte de operație este adesea necesară reanimarea bolnavului. Aceasta se poate face tot cu ajutorul singelui provenit din donații. Iată, un asemenea caz: fetița Dumitrașcu Florica în etate de 7 ani, internată în spitalul Bernul Andrei din București, înainte de a fi supusă unei intervenții chirurgicale, este reanimată prin transfuzie de singe.

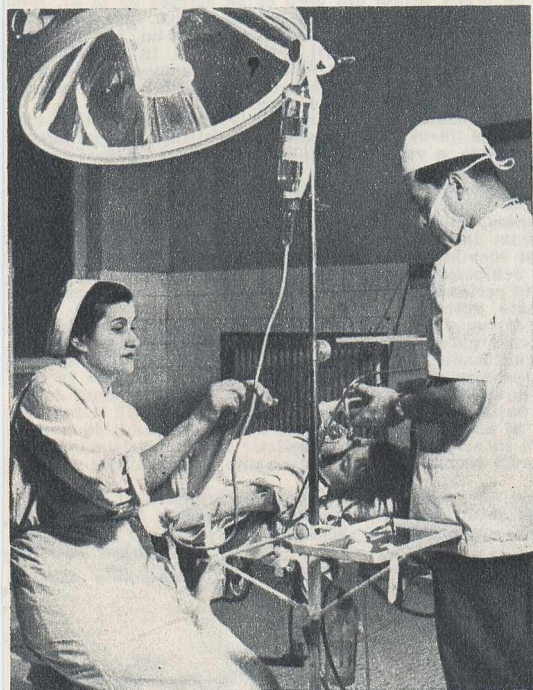

Trei dintre cei 90.000 de donatori din București (de la stînga la dreapta): mecanicul Dumitru Dascațu de la Atelierele „9 Mai”, donatoarea de onoare Iliana Ionescu, funcționară la uzinele „Timșuri Noi” și muncitoarea-zoțar Maria Simion de la Întreprinderea Poligrafică nr. 2.

FLACONUL SALVATOR

Singele și derivatele obținute din singe au o întrebuințare din ce în ce mai largă în medicină. Transfuzia și perfuzia se folosesc pentru prevenirea și tratarea rujelei și a icterului, pentru diminuarea efectelor poliomielitei,

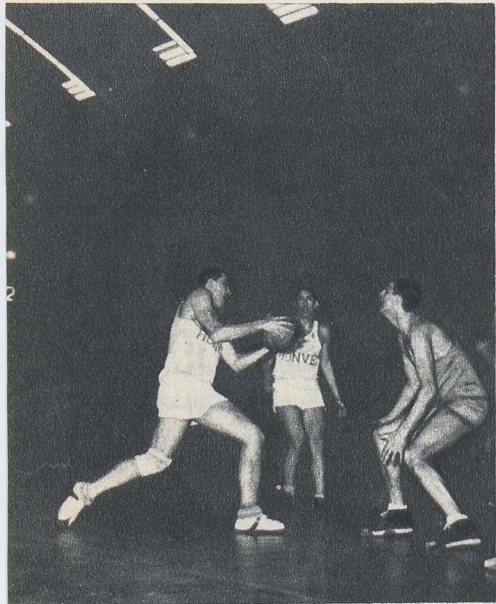
SOSIREA

Numeroși participanți au luat startul în diferite curse ale crosului cu caracter republican, desfășurate duminică pe Stadionul Tineretului. Fotografia ni-l arată, după primul tur al cursei de 8.000 m, în fruntea plutonului, pe Dinu Cristea și Constantin Grecescu. Sfârșitul cursei a situat pe primul loc pe C. Grecescu, urmat de Dinu Cristea.

Fază din întâlnirea de baschet C.C.A.-Honved Budapesta, terminată cu rezultatul de 81-80 (42-45) în favoarea reprezentanților noștri.
Fotografie de Dan BIKLADEANU

Meciul Progresul-Petrolul. Stetcu, portarul petroliștilor, lichidează un „duel” periculos la poarta sa.

Cornier la poarta echipei Dinamo. Prin intervenția sa, portarul Cozma rezolvă o situație care ar fi putut aduce feroviarilor victoria.

VENI, VIDI... dar n-am avut ce!

Peste 30.000 de spectatori au venit duminică trecută în tribunele Stadionului Dinamo să asiste la cuplajul fotbalistic programat pe acest teren. Erau anunțate două meciuri „tari”, care, în deschidere, aveau să pună față în față formațiile Petrolul și Progresul-București, iar în meciul „vedetă”, echipele Dinamo-București și Rapid.

Pe cât de mare era la început entuziasmul celor din tribune, în speranța că vor asista la două partide de zile mari, având în vedere locul frunții pe care cele patru echipe îl ocupă în fotbalul nostru, aceleași proporții le-a avut deziluzia cu care ei au părăsit stadionul. Jucătorii nu au oferit nimic din ceea ce se aștepta de la ei. S-au complăcut în a plimba balonul de la o poartă la alta, fără a construi faze interesante și spectaculoase, limitându-se la un joc de cimp, anost. Portarii celor patru formații n-au fost puși în alarmă decât în rare ocazii. Și într-unul, și în celălalt dintre meciuri s-a jucat mult lateral, cu driblinguri ineficace, foarte mult pe sus, combatanții neafișând nici o concepție de joc.

Faptul că atât meciul de deschidere (1-1), cât și partida care a urmat după aceea (0-0) s-au terminat la egalitate, nu oglindeste, cum s-ar putea crede, o valoare apropiată a echipelor, ci, mai curând, lipsa de interes și de combativitate a jucătorilor.

Comportarea acestora a lăsat să se vadă cu claritate că ei n-au folosit iunile de iarnă pentru îmbunătățirea pregătirii lor fizice și mai ales tehnice, fiind posibilități pentru perfecționarea acestor cerințe au existat datorită condițiilor pe care jucătorii le au în cluburile ai căror membri sînt. Cu aceeași claritate a reieșit și faptul că antrenorii echipelor în cauză nu și-au ardat aportul așteptat de la ei în această perioadă — și că dacă au făcut cîte ceva, acest ceva înseamnă foarte puțin.

Am observat, cu acest prilej, încă un lucru: acea inconstanță a echipelor, de care nu de puține ori spectatorii s-au plîns în timpul sezonului trecut. Rapid, care în jocul cu echipa Polonia Bydgoszcz și-a surclasat pe merit adversarul cu patru puncte (partidă în care feroviarii au dovedit dacă nu prea mult din calitățile unui fotbal superior, cel puțin ambiția de a învinge), de astă dată a fost de nerecunoscut. Și acest lucru este cu atât mai grav, cu cît dă naștere întrebării dacă în actualul sezon fotbalistic nu vom asista la unele surprize, datorită tocmai acestei inconstanțe și inegalității de care vorbeam.

Ne așteptăm să asistăm la un adevărat prelude al campionatului de fotbal și nu am văzut decât antrenamente la două porți. Antrenamente... cu arbitri și spectatori.

Romulus SCURTU
Fotografiile autorului

DE PESTE HOTARE

Cursa de cai pe zăpadă, dotată cu Marele Premiu, ce a avut loc de curînd la St. Moritz în Elveția, s-a terminat cu victoria calului „Franc-Tireur II” (cel din extrema dreaptă, cu o legătură albă pe bot).

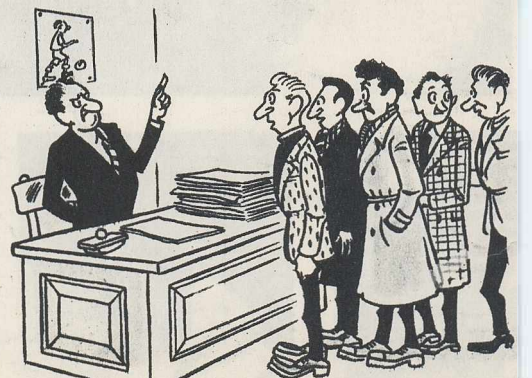
Al doilea campionat mondial de biatlon al iernii s-a desfășurat la Courmayeur, în Italia. Cursa de schi, combinată cu tragere la țintă, a fost câștigată de concurentul sovietic Vladimir Melanin (în fotografie). Pe locul doi s-a clasat tot un sportiv sovietic, Dmitri Sokolov, iar locul trei a revenit suedezului Sven Agge.

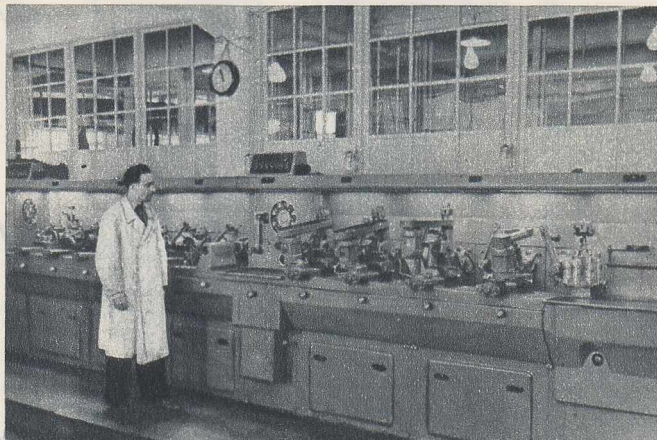
— Ultimele noastre insuccese ne cer să organizăm ședințe în care să învățăm a trage concluzii...

— Nu vă supărați; noi știm să tragem concluzii, dar nu știm să tragem la poartă...

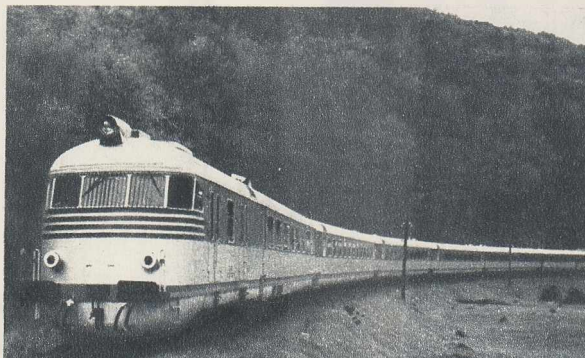
Desen de Fred GHENĂDESCU

ÎN JURUL GLOBULUI

ȘAPTE PIESE PE MINUT sau, mai precis, la fiecare opt secunde cite o piesă complicată pentru ceasornice; iată cît se realizează datorită introducerii unei linii automate la Fabrica de ceasuri nr. 2 din Moscova. În fotografie: banda automată care... naște piese.

UN ELEGANT AUTOMOTOR a ieșit recent din halele uzinelor „Ganz” din Budapesta. Iată-l, parcurgînd primul său drum.

UN TABLOU ORIGINAL. La Muzeul istoric de stat din Dnepropetrovsk (U.R.S.S.) se află expus un portret al unui cazac zaporojan pictat pe o... ușă. Pictura a fost executată de N. I. Strunnikov, un elev al marelui pictor clasic rus Iliia Repin, la cererea lui D. I. Iavarnițki, istoric rus, prieten al lui Repin.

„LUMINĂ, MAI MULTĂ LUMINĂ”... Celebrele cuvinte ale marelui scriitor clasic german Goethe, sînt traduse azi în viață în R.D. Germană. Pentru răspîndirea pe o scară mai largă a culturii, din Berlin pornesc numeroase biblioteci mobile, care duc mii de cărți în împrejurimile capitalei R.D. Germane. În fotografia de sus: un astfel de autobus-biblioteca.

În fotografia de jos: interiorul acestei biblioteci mobile.

HOTEL... AEROPORT. Terasa lui „Grand Hotel” din Varșovia a devenit... aeroport pentru elicoptere. Astfel, după numai cinci minute de la debarcarea sa din avion, călătorul sosit pe aeroportul Okecie din Varșovia poate descinde pe terasa hotelului. „Grand Hotel” este astăzi singurul hotel din Europa cu aeroport pentru elicoptere.

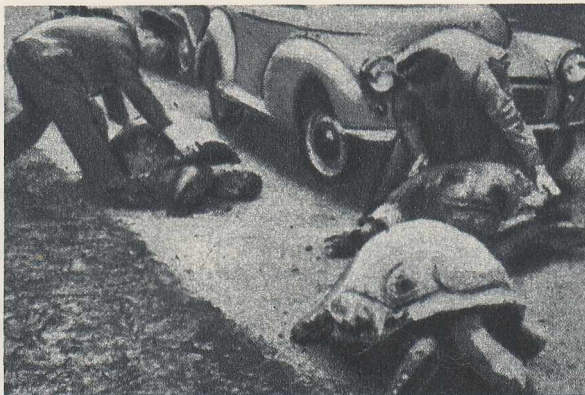
AU IEȘIT LA PLIMBARE! Cîteva broaște țestoase — pensionare ale grădinii zoologice din Whippsnade (Anglia) — au ieșit să ia puțin... aer, încercînd scoteliile multor automobiliști. A fost nevoie de intervenția energică a paznicilor grădinii zoologice, pentru ca broaștele țestoase să fie „convinse” să se întoarcă acasă... →

PRIVIND PRINTRE ZABRELE — așa ar trebui să se numească această „originală” pălărie de primăvară lansată de o casă de mode din Paris.

VOT PENTRU... DREPTUL LA VOT. În toate cantoanele Elveției a avut loc recent un simulacru de referendum pentru... acordarea dreptului de vot femeilor. La acesta n-au avut dreptul să participe decît bărbații. Rezultatul: femeile, care n-au putut să voteze nu vor face acest lucru nici în viitor. În rest, egalitate...

Erevan, capitala R.S.S. Armene, se transformă într-un puternic centru al industriei cinematografice sovietice. Iată, doar cîteva filme în curs de turnare în studiourile armene: „Cel cărora le surîde viața”, după un scenariu de Mihail Șamanian, în regia lui Levon Isakian; un film despre viața tinerilor minerilor: „Poemul dragostei” — scenariu Așot Papaian, regizor Iuri Erzknian — film închinat prieteniei, onestității și iubirii; apoi filmele „Setea”, „Curcubul din Nord” și altele.

Cinematografia din R.D. Germană și-a cîștigat aprecierea publicului și printr-un remarcabil film de copii și tineret, „Povestea micului cocoșat”. De curînd, studiourile DEFA au terminat o nouă realizare după un vechi basm, „Povestea lui Hasan cel sărac”. Scenariul este semnat de Rosi Klein, iar regia aparține lui Gerhard Klein. În fruntea distribuției se remarcă Erwin Geschonneck și tinerii actori Georgetta Sager și Ekkehard Schall.

Regizorul polonez Tadeusz Konwicki a realizat de curînd, după un scenariu propriu, filmul „Ultima zi de vară”. Subiectul se desfășoară în jurul unei povești de dragoste ce se înfiripă între doi tineri cu prilejul vacanței lor la mare. Eroii principali sînt interpretați de către Irena Lasowska și Jan Machulski.

Abel Gance, cunoscut regizor francez, va realiza la începutul anului în curs, un film — în coproducție franco-ceshoslovacă — prezentînd declinul lui Napoleon Bonaparte. Filmul va fi intitulat „De la Austerlitz la Sfînta Elena”. Unul din rolurile principale va fi deținut de unul dintre veteranii filmului francez, Michel Simon, despre care s-a răspîndit în ultima vreme zvonul că... ar fi murit.

Numeroase opere literare ale genialului scriitor clasic rus Lev Tolstoi servesc drept subiecte pentru realizări cinematografice în multe țări ale lumii. Astfel în R.F. Germană, regizorul Rolf Hansen a terminat filmul „Invierea”. Rolul lui Nehiludov e interpretat de artistul Horst Bucholz, iar cel al Katerinei Maslova, de artista franceză Miriam Bru.

Un film anglo-sovietic, al cărui titlu nu a fost încă fixat, va fi realizat în curînd de către producătorul britanic Desmond O'Donovan. Protagonistii filmului vor fi Tatiana Samoilova și tînărul actor englez Dirk Bogarde. O'Donovan a declarat că va încerca să obțină pentru acest film concursul unora dintre cei mai buni actori din lume, printre care și Laurence Olivier.

Lupta poporului mexican pentru libertate, împotriva invadatorilor americani, iată subiectul noului film mexican „Ultimul răsculat”, realizat în regia lui Miguel Contreras Torres și avînd drept interpret principal pe actorul argentinian Carlos Thompson. Acțiunea filmului se petrece în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în California, teritoriul care a fost răpit Mexicului în acea perioadă de către cercurile expansioniste americane.

REDAȚIA: BUCUREȘTI Casa Postală 3507 of. 33
PIAȚA ȘCIINTEI Tel.: 17.60.10, Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

UMOR

PE TEME... ATLANTICE

EXPERTUL:
...in schimb marșarierul e cum nu se poate mai bine realizat.

Desen de DARLY

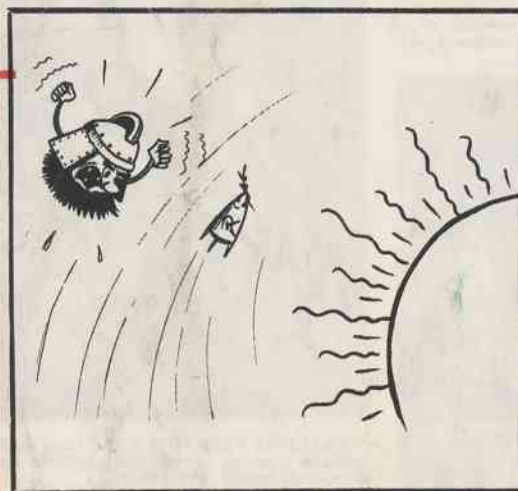
Proiectul sovietic pentru Tratatul de pace cu Germania... și pe cine urmărește să-l facă inofensiv.

Desen de PAVEN

— Mititico, de aci inainte vom prânzi împreună...

Desen de V. TIMOC

— Poftim, domnule! Așa de mică și totuși m-a eclipsat complet!...

Desen de N. ARION

S.U.A.
— Ce noroc a avut că a găsit „slujba” asta...
— Bine, dar asta are titluri universitare!

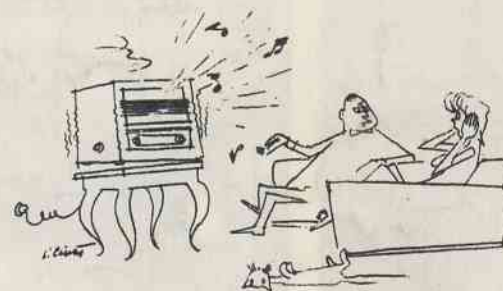
Desen de St. MUNTEA

Arta în S.U.A.

Desene de V. CRIVAT

MUZICA

— Iar s-a stricat aparatul, Jo!
— Te-nșeli, dragă! E concertul în do modern major pentru clacson și piuliță...

ARTELE PLASTICE

— Te sfătuiesc să nu te uliți la ea, că-l albă și poți s-o pățești!...

FILMUL

Între film și realitate există o strînsă legătură...